

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
2009/2010

Második akkreditációs értékelés

SEMMELWEIS EGYETEM
akkreditációs jelentése

2010/10/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT

2010. december 3.

I. A Semmelweis Egyetem akkreditációs értékelése

I.I. Az akkreditációs minősítés

Semmelweis Egyetem	2010/10/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A Az egyetem akkreditációja – az intézmény akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2015. december 31-ig hatályos
---------------------------	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A felsőoktatásról szóló hatályos 2005. évi CXXXIX. tv. vonatkozó §-ai , illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **SEMMEIWEIS EGYETEM EGYETEMKÉNT AKKREDITÁLHATÓ**, mert

- Az egyetem több képzési területen¹, több szakon² folytat alap-, valamint mesterképzést, továbbá több tudományterületen³ jogosult doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére. Emellett szervez és folytat felsőfokú szakképzést, szakirányú továbbképzést, valamint szakorvosi, szakfogorvosi és szakgyógyszerészi képzést is.
- Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral:
Az alaptervékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók több mint hatvan százalékát munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja (1204 főből 1129 fő: **93,7 %**).
- A munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók több mint egyharmadának van tudományos fokozata (1129 főből 527 fő: **46,7 %**).
- Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épületekkel – bennük a funkciók teljesítésére alkalmas szervezettségű terekkel; intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel – megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóléhelyekkel, műszerekkel és más eszközökkel, valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális létesítményekkel, diákétkezési lehetőségekkel, valamint további szükséges szociális-ellátó eszközparkkal).

A látogató bizottság az intézmény önértékelését tájékozódásra, az intézmény szervezete és működése előzetes megismerésére alapul vette, de megállapításait a helyszíni tapasztalatokra alapozta.

I.II. Működés- és minőségértékelés

I.II.1. Szervezeti- és a működési minőségértékelés

Intézményi jövőkép, minőségpolitika, stratégia

A Semmelweis Egyetem (SE) a magyar felsőoktatás egyik zászlóshajója, mely egyetlen „kvázi” szakegyetemenként meghatározó szereppel bír a hazai orvos és egészségtudományi, ill. sporttudományi felsőoktatás területén. Az értékes hagyományokkal rendelkező és az oktatás, ill. kutatás szempontjából mindig is kiemelkedően (nemzetközi mércével mérve is) teljesítő egyetem működésében, irányításában az elmúlt években bekövetkezett struktúraváltás záloga a változó körülményekhez alkalmazkodó megújulásnak és a szintentartáson túlmenő fejlődésnek.

¹ orvos- és egészségtudomány; sporttudomány, társadalomtudomány; pedagógusképzés

² L.: az akkreditációs jelentés Függelékében megadott képzési lista

³ orvostudományok, társadalomtudományok , természettudományok

Az egyetem rendelkezik tömör formában megfogalmazott, világos célkitűzéseket tartalmazó, mindenki számára a honlapon is hozzáférhető küldetésnyilatkozattal. Ez a dokumentum az eddigi eredményekre alapozva kijelöli azokat a legfőbb irányokat és azt a jövőképet, mely meghatározza az egyetem jelenlegi és jövőbeni működését, a fejlesztés stratégiáját.

A *Küldetésnyilatkozatot* mintegy kiegészíti, a tömör megfogalmazásokat kibontja a *Minőségpolitikai nyilatkozat*. A stratégiai célhierarchia tartalmazza a kulcsfolyamatokhoz kötődő legfontosabb elképzeléseket. A stratégia megvalósításának folyamata magába foglalja a mérési-értékelési rendszert és működtetését, valamint az eredmények alapján történő visszacsatolás lehetőségét. Az egyetem vezetése által 2003-ban megfogalmazott és közzétett „Megaprojekt” meghatározta a fő stratégiai célkitűzéseket, mely alapjául szolgált a 2006-ban a Szenátus által elfogadott *Intézményfejlesztési Tervnek* (IT). A tervet a Szenátus évente felülvizsgálja, s ha a környezeti változások és új kihívások szükségessé teszik, akkor aktualizálja. Az IT komplex módon magában foglalja az oktatás, kutatás, betegellátás és a népegészségügy egymással elválaszthatatlanul összefüggő területeit. Külön kitér e területeken az innovativitás fejlesztésére, az „exportlehetőségek” fokozott kihasználására és az infrastrukturális alapok modernizálására.

Az egyetem nemzetközi kapcsolatainak bővülése, a nemzetközi oktatási piacra történő kilépése és ennek mára igen sikeres kiterjesztése, egy hosszú távú, tudatos, az utóbbi években felgyorsuló építkezés eredménye. E tevékenység sikere ma már az egyetem gazdasági talponmaradása szempontjából is igen jelentős. A szakmai elismertségen alapul az idegen nyelven folyó képzések sikere, külföldi, székhelyen kívüli képzések indításának vállalása, így a SE, részben Hamburgban folyó *általános orvos* képzése és a szintén SE diplomát eredményező, külföldön, székhelyen kívül, a Luganoi Egyetemen indított, az *ápolás és betegellátás* alapszak *gyógytornász* szakirányán folyó képzés.

Külön kiemelendő, hogy a SE megtalálta azt a kényes egyensúlyt, ami a jelen helyzetben a színvonalas tömegképzés mellett az elitképzés (PhD képzés, tehetséggondozás) minőségi követelményeit is kielégíti.

Intézményi struktúra, vezetés

Az intézményi struktúrában az elmúlt évtizedben alapvető változások következtek be. A 2000-ben végbement integráció nehézségeit és veszélyeit a SE átvészelte, s ma már a két új kar, az ETK és a TSK, az egyetem szerves részévé vált és jól illeszkedik az ÁOK, FOK és GyTK hagyományos tömbjéhez. Az SE stratégiai terve szerint 2010-ben egy újabb kar, az Egészségügyi Közszolgálati Kar megalakulása várható, melynek alapját az egészségügyi vezetőképzésre létrehozott Menedzserképző Központ más szervezeti egységekkel való kibővítése, és nagyobb volumenű képzésre történő alkalmassá tétele jelenti. Ez a társadalomtudomány irányába nyitó strukturális változás új színfoltot jelent majd a SE képzési kínálatában. A SE intézményi struktúrájából hiányzott néhány olyan klinika/tanszék/szakterület (*sebészeti műtéttan, laboratóriumi medicina, onkológia, klinikai genetika, klinikai immunológia, nukleáris medicina, reumatológia-fizioterápia, idegsebészet*), melynek megléte elsősorban az *általános orvos* képzés, de egyéb képzések szempontjából is fontos. Az egyetem vezetése ezt felismerve, régi problémákat orvosolva megteremtette, ill. meg kívánja teremteni e területeken is a modern képzéshez szükséges tanszéki strukturákat.

Olyan jellegű *kampuszról*, amelyet a nagy európai vagy tengeren túli – esetleg szerencsésebb elhelyezkedésű hazai – egyetemeken találni, a SE esetében nem beszélhetünk, elsősorban a karok szétszórtsága miatt. Kisebb léptékű „kari kampusz” kialakítására azonban van mód, és törekednek arra, hogy az új elméleti tömbök, oktatási épületek külső és belső környezetét úgy alakítsák, hogy kampusz-kezdeményezések létrejöhessenek. A szétszórtság kétségtelenül jelent nehézséget az oktatásszervezésben (a betegellátásban is), aminek hatását az informatikai lehetőségek jobb kihasználásával és ennek legalább részleges megszüntetését előirányzó hosszútávú tervezéssel kívánják könnyíteni.

Kifejezetten támogatandó a SE posztgraduális képzésének strukturális kialakítása. A karoktól független, a nyugati egyetemek „*postgraduate school*” rendszerét idéző doktori iskolák biztosítékai a magas színvonalú képzésnek és tudományos tevékenységnek, lehetővé teszik a „gyengébb karok” tehetséges hallgatóinak színvonalas képzését, e karokon elősegítik doktori programok kifejlesztését és költséghatékonyabbak is. A SE doktori iskoláiban a követelmények magasak, a fokozatot szerzett hallgatók tudományos és publikációs tevékenysége nemzetközi szinten is kiváló.

A SE korábbi irányítási mechanizmusában a kompetenciák, hatáskörök és felelőségek nem voltak egyértelműen lefektetve, ami esetenként működési zavarokat okozott az intézmény életében, és a szervezeti egységek autonóm (esetenként anarchikus) módon, sokszor az intézmény egészének érdekeivel ellentétesen működtek. Ezt a jelenlegi SzMSz kiküszöböli, az egyetem irányíthatóvá vált. A döntéshozatali mechanizmus a Szenátus és a rektor által irányított végrehajtó szervezetek együttműködésén, a Gazdasági Tanács törvény szerinti támogatásán és a hallgatói szervezetek folyamatos jelenlétén alapszik. A rektor, a helyettesei, a főtitkár és a gazdasági főigazgató jól láthatóan határozott, jól szervezett, együttműködő vezetői csapat benyomását keltik. A működést/működtetést erős központi, rektori vezetés jellemzi, az egyetem a domináns a karokkal szemben és nem fordítva. Az intézményi apparátus működésére vonatkozóan az intézményi SzMSz mindent fontos szabályt tartalmaz, a hierarchia, a működés szabályai ebben rögzítettek.

Az intézményi struktúra fejlesztésében a Stratégiai, Működésfejlesztési és Igazgatásszervezési Főigazgatóság döntő szerepet játszik. Bár fő célként az „akadémiai vezetés” adminisztratív támogatását, a tevékenységek koordinálását jelölik meg, ezen túl sokrétű feladatokat látnak el. Olyan orvos-szakmai és finanszírozási stratégiai szempontok elemzését is végzik, amelyek a gazdálkodás-irányítás szempontjából nélkülözhetetlenek. E tevékenység háttérében az ugyancsak a felügyelete alatt álló Informatikai Igazgatóság infokommunikációs hálózata áll. Az elmúlt években ez volt az a csoport – főként annak igazgatója –, aki a rektor koncepciójának megfelelően az integráció, a szervezeti és gazdálkodási reformra vonatkozó javaslatokat kidolgoztatta, és javaslatot tett a fejlesztés irányaira.

A kétnyelvű intézményi honlap informatív, még inkább ilyen az egyes karoké, amelyek önálló honlapjukon (is) közlik a legfontosabb, a kar működésére vonatkozó információkat, és ezeket igyekeznek naprakészen vezetni. Folyamatos közlik pl., hogy a Kari Tanácsok ülésein mely programpontokkal kapcsolatban milyen döntések születtek.

A NEPTUN információs rendszert a hallgatók, az oktatók, és az adminisztratív apparátus egyaránt folyamatosan használja, az oktatási rendszer minden tevékenységére kiterjed, a legnagyobb igénybevétel a tantárgy- és vizsgaidőpont választás jelenti, de a jelenlegi konfiguráció ennek a feladatnak is meg tud felelni.

Folyamat-menedzsment rendszer, vezetői információs rendszer

Az intézmény sikeresen működik közre különböző pályázatokban, melyek segítségével is fejleszti folyamatmenedzsment rendszerét. A rendszer naprakész, jól szolgálja a vezetés megfelelő tájékozódását. A tudományos publikációk feldolgozása és a publikációs tevékenység nyomonkövetése viszont késedelmesnek tűnik. Valamennyi bemutatott indikátor alkalmas a vizsgált tevékenység értékelésére, bár az átiktatás nyilvántartásához és az esetleges elszámolásához, valamint a tehetséggondozás esetében néhány további teljesítmény és/vagy eredményindikátor bevezetése indokolt. *Az óratartás nyomon követésének lehetőségét célszerű végiggondolni.*

A működés figyelemmel kísérésének egyik alkalmazott eszköze a rendszeres intézményi felmérések végrehajtása és az eredmények visszacsatolása. Nagy gonddal végzik az elégedettségi vizsgálatokat, az oktatók és kutatók periódikus értékelését és ezek visszacsatolást kapnak konkrét intézkedések és az előmenetelt érintő döntések formájában. A

hallgatói értékelések rendszere kiépült, azonban minden karra egyöntetű kiterjesztése, módszertanának fejlesztése szükséges.

A kutatási potenciál megítélésére alkalmas információkat tartalmaz az önértékelés, és a tapasztaltak is azt mutatják, hogy az intézmény kiemelt prioritással kezeli a tudományos potenciál jobbítását különböző pályázatok, akciók segítségével.

Személyi feltételek

Az egyetem 11300 hallgatójára 1184 oktató jut, azaz az egy oktatóra jutó hallgatói létszám 10 körül van. A karonkénti eloszlás azonban igen változó, az ETK esetében ez az arány 23, míg az ÁOK esetében 3.2. Ez utóbbi azonban nem teljesen tükrözi a valóságot, az ÁOK nagyszámú külföldi hallgatója nincs benne a létszámban, s a klinikák esetében a betegellátó tevékenység torzítja az arányt. Utóbbi esetben még a kiscsoportos oktatás követelményeit (7-8 hallgató egy csoportban) is figyelembe kell venni az oktatói létszám kialakításánál.

A doktori képzésben a Szabályzat egy témavezető esetében 6 főben maximálja a hallgatói létszámot. Az oktatói létszám 85%-a „teljes állásban” dolgozik a SE-en. Racionalizációs intézkedések következtében a nem oktatói létszám az elmúlt időszakban 10%-kal csökkent (503 fő).

Az oktatói korfa egészében megfelelő, a legnagyobb létszámú korcsoport a 35-39 éveseké, ami a SE-en ideális, hiszen itt a szakorvosképzés és az egyetemi előmenetel szempontjából kötelező PhD képzés felfelé tolja a korlát. Ha karonként elemezzük az adatokat, a kép korántsem ilyen kedvező, a FOK és a TSK esetében az oktatói garnitúra elöregedését mutatja.

Szakmai összetétel szempontjából a SE az ország egyik legjobb helyzetben lévő egyeteme, az ETK kivételével az oktatók – esetenként jóval – több mint 50%-a tudományos minősítéssel rendelkezik. Az ETK esetében 2009-ben ez az arány 20,5% volt, ami több mint 40%-os javulás 2006-hoz viszonyítva. A javulás a posztgraduális képzés már említett karok feletti strukturájának és egy tudatos humán erőforrás politikának köszönhető. A fenti adatok mellett a SE-n dolgozó nagyszámú MTA/tudományok doktora és mintegy 9 aktív, és jónéhány emeritus professzorként aktívan dolgozó akadémikus is jelzi, hogy kutatói potenciálja európai szintű. E potenciált gazdagítják a SE-n létesített MTA kutatócsoportok is. Hazai szinten kimagasló az egyetem oktatóinak/kutatóinak a nemzetközi szakmai színterű publikációs tevékenysége (évente 1200-1600 impakt faktor), és ennek nemzetközi visszhangja, amit az is jól mutat, hogy 65 oktatónak van 1000 felett a citációs indexe.

Infrastruktúra

Az Intézményfejlesztési Terv egyik prioritása, az infrastrukturális modernizálás egy része megvalósult. A Fogorvostudományi Centrum (FOK) felépülése, az Egészségtudományi Kar (ETK) új elhelyezése, és az Általános Orvostudományi Kar (ÁOK) új Elméleti Központjának felépülése minőségi javulást hoztak az oktatás és kutatás infrastrukturális hátterének magas színvonalon történő biztosításában. Ennek is köszönhető, hogy az egyetemi infrastruktúra általános állapota jó, és az elmúlt 4-5 évben az előadók, oktatási szeminárium helyiségek száma, színvonala, technikai felszereltsége javult, korszerűsödött – *karonként ugyan eltérően, és változó mértékben*. A gyakorlati feladatok megoldásának feltételei is biztosítottak, a laborok mérete, száma, felszereltsége jó. A könyvtár állománya és felszereltsége kiváló, az elektronikus keresés működik, az MTMT-hez történő csatlakozás előkészítő fázisban van. Ugyanakkor, mindenekelőtt az egyébként kiválóan működő Gyógyszerésztudományi Karon (GyTK) a kubaturális körülmények fejlesztése halaszthatatlan, s egy az egyetem stratégiai terveiben megfogalmazott korszerű Oktatási Központ, valamint Egyetemi Betegellátó Központ kialakítása is feltétlenül indokolt lenne.

Jól, szervezeten működnek a hallgatói szolgáltatások, a jegyzetellátás, a hallgatói tájékoztatási rendszer, jó a könyvtári ellátottság is.

Gazdasági működés

A SE gazdasági munkáját a rektori vezetéssel rendszeres kapcsolatot tartó Gazdasági-Műszaki Főigazgatóság irányítja – a gazdasági főigazgató vezetésével. A főigazgatóság nyolc igazgatóságból épül fel, működését az SzMSz szabályozza. Hatáskörébe tartozik többek között az egyetem gazdálkodásának tervezése, decentralizáltan gazdálkodó szervezeti egységei gazdálkodásának felügyelete, kiemelt projektek lebonyolításának koordinálása, ellenőrzése, a gazdálkodási folyamat ellenőrzése, az egyetem által alapított gazdasági társaságok alapításának előkészítése és koordinálása, működésük felügyelete, intézményfejlesztési terv, költségvetés és beszámoló elkészítése, a Szenátus, és a Gazdasági Tanács ülési gazdálkodással kapcsolatos anyagainak előkészítése. Sajnos az egyetem vezetésének minden erőfeszítése ellenére a Látogató Bizottság a Gazdasági Tanács egyetlen tagjával sem tudott találkozni, így annak működéséről csak közvetett információink vannak. Az egyetem vezetése elégedett a Tanács működésével és értékeli az esetenkénti tanácsadást, segítségnyújtást.

A gazdálkodás alapvetően központi, de decentralizált elemek is vannak benne, hiszen az elosztás és felhasználás a szervezeti egységek bevétele szerint történik. Az önhibájukon kívül nehéz helyzetbe került szervezeti egységek megsegítésére *szolidaritási alapot* hoztak létre. Ott, ahol ez lehetséges, elsősorban a klinikák esetében, indokolt lenne a decentralizált gazdálkodás és felelősségvállalás további kiterjesztése.

A gazdálkodási stratégia helyességét igazolja, hogy az intézmény korábbi hiányát ledolgozta, a folyamatosan – többnyire hátrányosan – változó gazdasági környezet ellenére a gazdasági működés stabilá vált, az intézmény likvid. Az elmúlt években folyamatosan biztosítottak voltak a működtetés forrásai. Ez a folyamat számos összetevőből állt, közülük a legjelentősebbek: a jogszabályváltozások gyors követése, a heti likviditási tervek, a menedzsment által felhasználandó gazdálkodási adatok prognosztizálásához az informatikai háttér megteremtése, időben meghozott koncepciózus vezetői döntések, a kontrolling tevékenység működtetése, struktúra módosítások, szervezeti egységek összevonása, létszám racionalizálás, egyes tevékenységek (élelmezés, hőenergia, karbantartás, takarítás, őrzés-védés) kiszervezése, megfelelő ingatlangazdálkodás, a centralizáció és decentralizáció helyes arányának a kialakítása.

A bevételek és kiadások egyensúlyából 3 momentumot érdemes kiemelni. A deviza-tandíjas oktatásból származó bevétel az elmúlt 4 évben több mint 30%-kal emelkedett, s ma már meghaladja a 3,2 Mrd Ft-ot. A személyi jellegű kiadások és járulékok a kiadások több mint 50%-át jelentik, ami arra utal, hogy itt még mindig rendelkeznek tartalékokkal. Végül sajnálatos tény, hogy a beruházások közül a nagyértékű gépek, műszerek beszerzésére – más felsőoktatási intézményekhez hasonlóan az elmúlt években sem OKM sem OEP forrással nem rendelkeztek, ami ha nem változik, komolyan veszélyezteti a felsőoktatás színvonalát és kutatói kapacitását.

A Gazdasági Főigazgatóság és a rektori vezetés munkáját Közbeszerzési Bizottság és három, 100%-ban egyetemi tulajdonú Kft. segíti, melyek megkönnyítik az egyetem gazdálkodását. A SE-nek Innovációs Szabályzata és Innovációs Igazgatósága van. E területen az elmúlt években paradigmaváltás volt, ami meghozta eredményét. Csak az elmúlt 2 évben az egyetem 20 szabadalmat jegyzett, 6, találmányokat hasznosító cég jött létre és jónéhány esetben sikerült külső tőkét bevonni. A kialakított 11 nagyértékű műszerekkel felszerelt bázis kutatólabor lényegesen elősegíti az innovációs tevékenységet is. Az innovációs tevékenységet két, teljesen egyetemi tulajdonú Kft. támogatja. A Semmelweis Pályázati és Innovációs Központ Kft. pályázatok felkutatásával és esetenként pályázatírással, pályázat menedzseléssel foglalkozik, míg a Semmelweis Innováció Kft. feladata portfólió-felmérés, szabadalmaztatás, spin-off cégek alapítása, üzleti tervek készítése és kockázati tőke bevonása.

A pályázati rendszerek által előnyben részesített hálózatok alapításában is élen jár a SE. Egyetemen belül létrehozták a Nanotechnológiai, Bio-bank és Gyógyszerfejlesztő Hálózatokat. Regionálisan irányításukkal jött létre a Budapest MediPólus Klaszter.

Regionális szerep, nemzetközi kapcsolatok

Az SE egyik fontos, megfogalmazott stratégiai célja, hogy súlyának megfelelően legyen jelen a helyi, regionális, országos és nemzetközi közéletben. Igen nagy gondot fordítanak a külső kapcsolataik bemutatására, ezek folyamatos nyomon-követésére és értékelésére. Rendszeresen készülnek tájékoztatók, az egyetem egészét, a karokat, intézeteket, klinikákat bemutató kiadványok. Az egyetem és a karok honlapjai tájékoztatást adnak a régió és az ország lakossága részére (*bár a kari honlapon történő tájékoztatás esetenként naprakészebb, mint az egyetemi*). A honlap kétnyelvű, így a külföldi érdeklődők is megfelelően tájékozódhatnak az egyetem munkájáról, életéről, eredményeiről. A SE regionális vezető szerepe és számos területen az országos hatósugara az oktatásban, szakképzésben, a továbbképzésben és a tudományos kutatásban egyaránt érvényesül. Az oktatásban más intézményekkel (elsősorban az ELTE-vel, a BME-vel és a PPKE-vel) szakmai szempontok alapján alakult ki az együttműködés. Itt meg kell jegyezni, hogy a más egyetemre vagy egyetemről történő szervezett „átoktatás” formája a hatályos jogszabályoknak megfelelően a „hivatalos” *közös képzés* – akár hagyományos (pl. SE-ELTE *gyógyszerész*), akár újkeletű az együttműködés! Erre a képzések meghirdetésénél (Felsőoktatási Felvételi Tájékoztató) figyelemmel kell lenni, és az oklevélben is fel kell tüntetni – természetesen a képzést meghirdető és az oklevelet kiállító intézménynek!

A kutató-oktató munkában együttműködésük az MTA KOKI-val példaértékű, melynek eklatáns példája a KOKI igen aktív részvétele a doktori iskolák programjában és munkájában.

Kapcsolódnak a Budapest Pólus Programhoz, a Közép-magyarországi Régió operatív programhoz, és a Budapest kabinethez. Egy kiemelendő példa a SE regionális szerepére, az, Európa legnagyobb egészségtudományi klaszterének, a Budapest MediPólus klaszternek a létrehozása és a Budapest MediPólus Program beindítása.

A betegellátásban vitt regionális szerep más feladatkörbe és irányítási felügyelet alá tartozik. Megjegyezzük, hogy az oktatásra is kiható betegellátás területén a SE és a főváros kapcsolata az elmúlt két évtizedben – nem az egyetem hibájából - nem volt problémamentes. Az elkövetkező években a progresszív ellátás jelentőségének megfelelő helyre tétele remélhetőleg ki fogja küszöbölni ezeket a problémákat.

A SE kutatóinak nemzetközi elismertségét és kapcsolatrendszerét, a már említett publikációs aktivitás mellett, jól mutatja, hogy számos nemzetközi tudományos társaságban töltenek be vezető tisztséget és 211 oktatója tagja nemzetközi folyóiratok szerkesztőbizottságának. Azt, hogy a SE része a nemzetközi szinten rangos tudományos közösségnek, szintén jól mutatja, hogy az elmúlt 5 évben 170 kutatója dolgozhatott hosszabb ideig, nemzetközi szinten magasan kvalifikált külföldi társintézményekben. Az egyetem külföldi kapcsolatrendszere rendkívül széleskörű. Tagja a Nemzetközi Egyetemi Szövetségnek, az Európai Egyetemi Szövetségnek és a Dunai Rektori Konferenciának. Részt vettek egy 8 egyetemből (rajtuk kívül 7 nyugat-európai egyetem) álló, az orvosképzés strukturáját vizsgálni hivatott partnerkapcsolat kiépítésében. (*A Hamburgban illetve a Luganóban folyó képzéseit már említettük.*) Kihhasználják az oktatói és hallgatói mobilitást elősegítő Erasmus és Leonardo programok által nyújtott lehetőségeket.

Hallgatói szolgáltatások, tehetség gondozás

Az egyetem Hallgatói Önkormányzata nagyon hatékonyan és jól szervezeten működik, tisztségviselői minden tekintetben a hallgatók érdekeit képviselik. A szabályzatok ismeretében az érdekképviseleti rendszerük jól strukturált és összefogja a kari hallgatói

önkormányzatokat is. Tevékenységüket a törvényi előírásoknak megfelelően végzik. Kiemelkedő az *instruktor* önkéntes hálózatuk, melyen keresztül több száz fiatal tudnak mozgósítani rendezvényeiken. Így költséghatékonyan és koncentráltan a programokra fektetik a hangsúlyt és nem ösztöndíjjal motiválják a hallgatókat a kortárssegítő tevékenységekre.

A tehetséggondozás a SE-en három egymást szerencsésen kiegészítő struktúrában (*Tudományos Diákkör, Korányi Frigyes Szakkollégium és a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program*) történik. Ezek a programok együttesen példamutatóan hatékony és más egyetemek által is tanulmányozandó tehetséggondozási rendszer kiépítését teszik lehetővé. A TDK eredményes munkáját jól mutatja a helyi és országos TDK kongresszuson való folyamatosan kiváló szereplés. Külön kiemelendő a Korányi Szakkollégium munkája, és az egyetem vezetésének a szakkollégiumot támogató hozzáállása (pl. külön kollégium biztosítása). A szakkollégium saját honlapja a működési területeinek megfelelően három fő területről (*tudomány, közösség, kultúra*) ad tájékoztatást. Legfontosabb és legnagyobb presztízsű rendezvénye a Korányi Frigyes Tudományos Fórum, amely nem a TDK-val párhuzamosan, hanem azt kiegészítve biztosít fórumot a kutató hallgatók eredményeinek bemutatására. A szakkollégium önkormányzata széles jogkörrel bír, meghatározzák a kurzusok tematikáját, az új tagok felvételének szempontjait, sőt még a kollégiumban maradás kritériumainak nagy részét is, ugyanakkor ők is ellenőrzik ezek meglétét minden féléves jelentkezéskor. Az egyetemre belépő kiváló hallgatókról tehetséglistát készítenek, amely az elért eredmények szerint később változtatható. A felkerülés és fennmaradás szempontrendszerét a Tehetséggondozó Tanács határozza meg. A két éve működő Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program szerepe igen fontos a tehetséggondozásban és az un. elitképzés szempontjából is. A programra és az ezt kordináló iroda, a „Tehetségpont” működtetésére az egyetem éves költségvetésben biztosít forrást. A kialakított „mentor”-i rendszer már az eddigi tapasztalok alapján is kiválóan működik.

Az egyetemen Esélyegyenlőségi Bizottság működik, mely un. *Esélyegyenlőségi Tervet* készített és terjeszt a Szenátus elé. E területen az utóbbi években, az új beruházásoknak köszönhetően is jelentős javulás észlelhető.

Az idegennyelvi oktatást 7 „főállású” és 6 külsős óraadó tanár végzi, feladatuk elsősorban a latin és még néhány idegen nyelv oktatása. Meglepő, hogy a 2009/2010-es tanév első félévében 600 fő latin tanulása mellett, mindössze 140 hallgató angol nyelvi oktatására került sor. Ismerve a középiskolákból kikerülő jelentős részének hiányos nyelvtudását ez utóbbi rendkívül kevésnek tűnik. Érdemes lenne a nyelvoktatás egyetemi struktúráját áttekinteni.

Az intézményben a sportolási lehetőségek a kötelező testnevelési órákon túlmenően is adottak. A lehetőségeket persze hazánk egyetlen felsőoktatási intézményében sem lehet összehasonlítani a tengerentúli egyetemek sportolási infrastruktúrájával, de hazai viszonylatban a szétszórtság problémájával is küzdve a SE figyelemre méltó erőfeszítéseket tesz a sportolási, egészségmegőrző és rekreációs programok biztosítására. A további fejlődésnek infrastrukturális határai is vannak, melyek az egyetem lehetőségeit figyelembe véve a jövőben bővítendőek. A hallgatók részére az egyetem kulturális és szórakozási lehetőségeket is biztosít.

A kollégiumok állapota, telítettsége, felszereltsége megfelel a kívánalmaknak, az elosztási rendszer és a díjszabás területén azonban van javítani való. A Látogató Bizottság információja szerint, ha felszabadulnak férőhelyek, pl. egy ÁOK-s kollégiumban és más karról töltik fel az üres helyeket, akkor karonként más díjat szabnak ki a hallgatóknak. Az integráció következtében a karok hallgatóit azonos módon kellene kezelni, hisz a kollégiumi normatíva hallgatónként egységes minden karon, a díj is az kellene, hogy legyen.

Kapcsolat a felhasználói szférával

Az orvos és egészség tudományi képzésben a felhasználói szféra döntően az egészségügyi ellátó rendszer. A felhasználók visszajelzései az SE-en folyó képzésekről egyértelműen pozitívak, egyedül a képzés gyakorlati orientációját szeretnék, ha hangsúlyozottabb lenne. Mivel mára az egészségügy szinte valamennyi területén, a jelentős regionális különbségektől is eltekintve, akut szakemberhiány alakult ki, a végzetek elhelyezkedése (orvosképzés esetében persze nem mindig a választott szakterületen) nem okoz nehézséget. Ugyanakkor a rossz szakmai körülmények és a felelősséghez képest rendkívül alacsony jövedelmek egyre fokozzák a problémát. Az egészségügyi pálya vonzása lényegesen csökkent, az orvosképzésbe történő korábbi tízszeres túljelentkezés egyötödére zsugorodott. A végzetek egy része nem képzettségének megfelelő munkakörben helyezkedik el, s a végzett orvosok jelentős része a szakképzés megkezdése előtt vagy szakorvosként nem a magyar egészségügyben kíván dolgozni. Mindez túlmutat a SE kapcsolatrendszerén, azonban azt is alapvetően befolyásolja.

Bizonyos fokig a felhasználói szférával való kapcsolattartást szolgálja az Alumni rendszer működtetése is. E területen a SE-n kialakított, a német- és angolnyelvű programokban végzett külföldi hallgatókra is kiterjedő rendszer példaértékű. A visszajelzés mellett ez hozzájárul az egyetem nemzetközi (el)ismertségének növeléséhez is, és az oktatási piacon elfoglalt pozíciót is kedvezően befolyásolja.

I.II.2. Minőségbiztosítás és -fejlesztés értékelése

Az egyetem az egyes területein működő ISO rendszeren alapuló, a szervezeti önértékelést integráló minőségirányítási rendszert épített ki, és azt működteti. A látogatás során vizsgálható volt a rendszer működése, és megállapítást nyert, hogy hatásosan és hatékonyan működik.

Az egyetem minőségirányítási rendszere centralizált, folyamatos kiterjesztése zajlik, amelynek várható befejezése 1-2 év múlva lesz, jelenleg 44 szervezeti egységet fog át. A folyamat-menedzsment differenciált fejlesztése 120-130 egységet integrál. Standardizálás, horizontális kommunikáció, belső benchmarking jellemzi a működést.

A minőségirányítási rendszer az egyetem teljes működésére kiterjed. Az intézményen belüli folyamatok érvényességük és hatásuk tekintetében alapfolyamatokra és rendszerszintű folyamatokra tagolhatók.

A minőségirányítási feladatok intézményi felelőse – a SMIF irányításával – a Minőségbiztosítási Igazgatóság. Az alapfeladatok: minőségirányítási rendszer működtetés, fejlesztés; minőségügyi képzések, auditok szervezése, lebonyolítása; az önértékelés koordinálása; dokumentálás; a minőségügyi ülések megszervezése; tanácsadás és tájékoztatás.

Az alkalmazott metodikák közül kiemelhető az átfogó intézményi adatgyűjtés, a stratégiai tervezés és vezetés, az auditok rendszere, képzési rendszer, valamint az intézményi/szervezeti egység szintű minőségcélok meghatározása.

A stratégiai tervezés, és vezetés folyamata szabályozott, ismert, az intézmény legfontosabb „vevőinek”, partnereinek bevonásával működik, dokumentumai nyilvánosak.

A stratégiai mutatószámrendszer segítségével félévente történik értékelés, amelynek eredményeit általában 1 hónapon belül szóban is visszacsatolják az érintettek felé.

A minőségbiztosítási dokumentációk mind tartalmukban, mind formai kialakításukban megfelelőek. Az egyes karok között meglévő különbségek a standardizálás segítségével jól kezelhetők.

A helyszíni tapasztalatok alátámasztják az intézmény SWOT analízisében megállapítottakat, az önértékelés reális és konstruktív.

Képzési programok indítása, követése, rendszeres belső értékelése

Az egyetem képzési portfóliója, alapképzésből, (osztatlan és osztott) mesterképzésből és PhD képzésből áll, valamint felsőfokú szakképzést és szakirányú továbbképzést is szervez, illetve folytat egyes karokon. Az ESG követelményeknek megfelelően az egyetem minőség-irányítási rendszere a képzési programok indítását, jóváhagyását, rendszeres átvizsgálását és figyelemmel kísérését felügyeli, ezek intézményi stratégiához való kapcsolhatósága igazolt. A képzési programokat indikátorok elemzésével, értékelésével minősítik. Idegen nyelvű képzések is meghirdetésre kerülnek, ahol az oktatói nyelvismeret elsajátításának és ellenőrzésének is kialakult és alkalmazott módszertana van.

A hallgatói teljesítmények értékelése

Az intézmény – többek között – vizsgálja a hallgatók tanulmányi eredményének alakulását is. Kiemelten kezeli a képzési és kimeneti követelményekben megfogalmazott kompetenciák kifejlesztésének metodikai kezelését a tantárgyak és a számonkérések rendszerén keresztül. A tanulási folyamat tudásátadási eredményének mérése, értékelése a tanulmányi és vizsgaszabályzat alapján történik, a hazai felsőoktatásban elfogadottakkal összhangban. A kurzus teljesítésére vonatkozó tantárgyi követelmények nyilvánosak, a számonkérés követelményeinek egyértelmű megfogalmazása megtörténik.

Az oktatói minőség biztosítása

Az oktatók minőségének biztosítása intézményi szinten megoldott, bár karonként különböző mértékben. Kétségtelenül mérhetőek az intézmény erőfeszítései ez ügyben az érintett karok vonatkozásában. Az intézmény tudatosan foglalkozik utánpótlás tervezéssel, s állít össze képzési terveket. Egyéni teljesítményértékelés nem, vagy csak részben valósul meg formalizált módon, s így a hozzá kapcsolt ösztönzés is fejleszhető.

Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

Az intézmény működésének szerves része a tehetséggondozás, erre a karokon a lehetőséget biztosítják, a GyTK-n pl. a laboratóriumok is rendelkezésre állnak mind a TDK, mind a PhD szintű tevékenységhez. A jegyzetellátás színvonala megfelelő. A hallgatói testnevelési, sportolási lehetőségek alapvetően biztosítottak. A hallgatók támogatására több karrieriroda is működik. A hallgatói szolgáltatások komplex rendszere jó hallgatói légkört teremtett meg. A képzések sajátossága, hogy magyar hallgatók nem járnak idegen nyelvű kurzusokra szaknyelvi tudásuk fejlesztésére.

Belső információs rendszer

A belső információs rendszer számos információhordozó alkalmazásával működik, erről a látogatás során személyes tapasztalatot is lehetett szerezni. A könyvtár szolgáltatásai magas színvonalon biztosítják a szükséges információ-ellátást. Az intézményben a NEPTUN rendszer folyamatos fejlesztése zajlik. A belső információs rendszerre irányuló reklamációk száma 10 alatti évenként. A belső kommunikáció fejlesztésére az elkövetkező időszakban intranet hálózat, központi levelezési rendszer és belső hírlevél kialakítását tervezik. A differenciált tájékoztatás elérése érdekében az információk gyűjtésére és elemzésére használt módszertani eszközök (kérdőívek, interjúk, sajtófigyelés, statisztikai adatok, stb), s az ahhoz tartozó egyértelmű felelősségi behatárolások képezhetik a megfelelő színvonalú tevékenységre a garanciákat.

Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

Az intézmény külső sajtókapcsolata 2006-2010 között megduplázott sajtómegjelenést mutat. Évi 20-30 sajtótalálkozót szerveznek, egészségügyi szakújságírókkal kéthavonta háttérbeszélgetések zajlanak. A külső nyilatkozattétel szabályozott. A külső információs rendszer a munkaerőpiac résztvevőivel folyamatos kapcsolatot tart fenn, véleményét, igényeit

megismeri, az intézmény képzési lehetőségeiről tájékoztatja az érintett feleket, bár a kör szélesíthető. Megítélésünk szerint a nyilvánosság bergeni sztenderdjét az intézmény kielégíti.

Minőségfejlesztés

A rendszer- és a módszertani fejlesztések a különböző vizsgálatok eredményeire építve a gyengeségek felszámolására irányulnak. Néhány kiemelt fejlesztési terület pl. a minőségügyi oktatási rendszer kialakítása; konzultációs rendszer működtetése; belső audit rendszerhibák értékelése; külső auditok hibajavítása (nem szervezeti egység szinten, hanem intézményi szinten); a szervezeti egységek közötti horizontális koordináció javítása.

Dolgozói, illetve hallgatói elégedettségmérés

Mind a munkatársi, mind a hallgatói elégedettségmérés működik, kiterjedtsége, valamint a kapott eredmények értékelési módszertana és visszacsatolása fejlesztendő. A vizsgált területek kérdései biztosítják az összemérhetőséget. A ~800 fős dolgozói elégedettségmérés eddigi eredményei intézkedési tervekben kerültek felhasználásra.

A kurzusértékelés többféle módon zajlik (óra utáni, félév végi), eredményei eltérő gyakorlattal, de visszacsatolásra kerülnek.

A fekvőbeteg ellátás területén először történt meg az elégedettségmérés, kb. 6200 kérdőív kitöltésével és feldolgozásával. A járóbeteg ellátásra vonatkozó elégedettségmérés a közeljövőben fog megtörténni.

I.III. Ajánlások az egyetem számára

I.III.1. Szervezeti- és működési javaslatok

1. Az infrastrukturális fejlesztések között a Gyógyszerésztudományi Kar (GyTK) kubaturális körülményeinek javítása a legégetőbb feladat, s az egyetem stratégiai terveiben megfogalmazott korszerű *Oktatási Központ*, valamint *Egyetemi Betegellátó Központ* kialakítása is feltétlenül indokolt.
2. A Látogató Bizottság is bátorítja az Egyetem vezetését a hiányzó szakterületek, tanszékek kialakításáért folyó erőfeszítésében és ezirányú elkötelezettségében.
3. Rendezni kell a más egyetemmel együttműködésben folytatott képzések jogállását, mivel azok a törvény szerint *közös képzések*. **Határidő a következő Felsőoktatási Felvételi Tájékoztató megjelenésének ideje: 2011. december 15.**
4. Közelebb kell hozni egymáshoz a magyar, az angol és német nyelvű oktatásban részesülő hallgatókat, s ehhez meg kell teremteni a szervezeti kereteket.
5. Szükséges a nyelvoktatás strukturájának és stratégiájának az átgondolása.
6. A szakirányú szakképzés koordinációját intézményi szinten javasoljuk megvalósítani.
7. Kívánatos, hogy az újonnan létesült Egészségügyi Közzszolgálati Kar önálló oktatási portfólióját, arculatát kialakítsák.
8. A sportolás, rekreáció infrastrukturális feltételei az egyetem lehetőségeit figyelembe véve a jövőben bővíthetők.

I.III.2. Minőségbiztosítási, minőségfejlesztési javaslatok

1. Szükséges a szervezeti egységek ISO minősítésének további kiterjesztése és az egyetem egésze számára az ISO minősítés megszerzése.
2. Javasoljuk az intézmény számára a TQM melletti elkötelezettség további javítását; a belső auditok végrehajtásához a képzési rendszer továbbfejlesztését, amely révén jelentősebb szerepet kapnak az intézményi szintű működtetési ismeretek
3. Javasoljuk a kurzusértékelő kérdőívek rendszerének egységesítését a kari specifikációk megtartása mellett, valamint az egységes értékelési módszertan kidolgozását. Célszerű a

motivációs vizsgálatok (bejövő, kimenő) intézményi kiterjesztése, (alapul szolgálhat az AOK gyakorlata) a törvényi kötelezettségnek megfelelő DPR rendszer intenzívebb működtetése.

4. Az oktatói minőség biztosítása folyamatában javasoljuk az egyéni teljesítményértékelési rendszer módszereinek továbbfejlesztését, a hallgatói elégedettségmérés eredményeinek visszacsatolását és beépítését az egyéni teljesítményértékelési rendszerbe, az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése (OMHV) egységes kezelését és felügyeletét a karokon, a hallgatói értékelések kiterjesztését, módszertanának fejlesztését.
5. A szervezeti önértékelés eredményeiről célszerű tájékoztató füzetet készíteni és eljuttatni mind a középiskolákhoz, mind a szakmai szervezetekhez és a munkaerő-piaci résztvevőkhöz.
6. Indokolt a kollégiumi helyek és díjak egységes kezelése az egyetemen. A kollégiumi helyek felosztása vagy központilag, szociális és/vagy tanulmányi alapon történjen minden pályázó között, vagy a helyek hallgató arányosan legyenek felosztva a karok között.

II. SE Általános Orvostudományi Kar akkreditációs értékelése

II.I. Az akkreditációs minősítés

SE Általános Orvostudományi Kar	2010/10/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén – 2015. december 31-ig hatályos
--	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a Semmelweis Egyetem **Általános Orvostudományi Kara** karként akkreditálható, mert

- több képzési szinten, alapképzésben, az osztatlan mesterszintű képzésben, doktori képzésben, valamint szakmai továbbképzésben (szakorvosképzés) is szervez oktatást.
- rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-kutatói testülettel, továbbá megfelelő infrastruktúrával és adminisztrációval.
- a kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ez alapján az egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése.
- a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma az utóbbi 3 tanév átlagában meghaladja a minimumként elvárt 200 főt (**kétezernél több fő**).
- a kar állományában lévő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma **650 fő**. (A minimálisan elvárt létszám: 40 fő).

Bevezetés

A **MAB 2006/2/II/1/1/3. sz. határozata** szerint a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karán az **általános orvostudományi szakon folyó képzés** – miután az akkreditáció feltételei teljesültek és a megkívánt minőségi képzés biztosított – **feltétel nélkül akkreditálható**. Az akkreditáció 8 évre, 2014. febr. 28-ig szól Ugyanennek a MAB- határozatnak értelmében mind a német-, mind az angol nyelven folyó általános orvosképzés is feltétel nélkül akkreditálható.

Továbbá:

A **MAB 2006/2/II/2/1/3. sz. határozata** szerint a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Karán az általános orvostudományi szakon folyó képzés a **Kiválósági hely** cím viselésére érdemes, az érvényessége 5 éves időtartamú.

Az intézményakkreditációs *Látogató Bizottság* vizsgálta, hogy miként tudott a kar megfelelni az elvárásoknak, különös figyelemmel arra, hogy az egészségügyi oktatás és betegellátó tevékenység – és a tudományos munka – tartós alul-finanszírozottsága mára már a legnagyobb megoldandó gondná terebélyesedett. Ezért a szakmai – elsősorban oktatási, képzési – kérdéseken túl a gazdasági szempontok elemzésére is hangsúlyt fektetett, és vizsgálta, hogy mindezek miként biztosítják az értékek megőrzését, az elvárt minőség fenntartását. Az értékelés alapjául a karra vonatkozó önértékelést („Kari akkreditációs jelentés”) vette, amelyhez a kar vezetésének és működésének (működtetésének) vizsgálatán túl néhány – az önértékelés alapján – figyelemre méltónak ítélt intézet és klinika látogatásán szerzett tapasztalatok járultak. Hangsúlyt helyezett a *kari minőségbiztosítás* vizsgálatára, ezen belül a *kari tevékenység hallgatói véleményezésének* és a *kari tudományos tevékenységnek* a megítélésére, különös figyelemmel a TDK- és PhD aktivitásra.

A Látogató Bizottság figyelembe vette a négy orvosképzést (is) végző egyetemen (karon) 2006 februárjában zárult orvostudományi „párhuzamos” akkreditációs vizsgálat jelentésében tett ajánlásokat, amelyek közül az általános orvosképzést illetően különös figyelemmel követte az alábbiak teljesítését:

- indokolt az elméleti és a gyakorlati (klinikai) képzés arányainak és prioritásainak átgondolása, a graduális orvosképzés gyakorlatiasabbá tétele (figyelemmel az európai tendenciákra is)
- elméleti alapozó tárgyak átrendezése, klinikumhoz való közelítése (klinikai biokémia, sebészeti műtéttan, stb.)
- fontos az etika és a kommunikációs ismeretek hangsúlyozása
- tisztázandó a komplementer medicina egyöntetű és kritikai oktatása
- az elektronikus rendszerek, könyvtárak fejlesztése
- tudományos kutató-tevékenység és utánpótlás hangsúlya

Már itt szükséges megállapítani, hogy a SE ÁOK mindazokon a területeken, amelyeket a fenti elemzés javítandónak ajánlott, jelentős előrelépést tett.

II.II. Működés- és minőségértékelés

II.II.1. Szervezeti- és a működési minőségértékelés

Az ÁOK az egyetem legnagyobb kara, szervezeti struktúráját úgy alakították, hogy alkalmassá tegyék szerteágazó feladatai elvégzésére, amely intézetein keresztül felöleli a graduális képzéssel kapcsolatos munkát, jelenleg 3 nyelven, és részt vállalva a SE más karainak (FOK, GyTK, ETK) képzéseiben az előírt orvosi ismeretek átadásában is. További feladatkörként a posztgraduális (szakorvosi) szakképzésben és a folyamatos továbbképzés szervezésében is regionális feladatkört lát el. Irányítja ugyancsak regionális, néhány esetben országos szinten a klinikai tevékenységet. A harmas feladat harmadik része a tudományos kutatás, amely az elméleti intézetekben a munkaidő felét, a klinikumban annak harmadát veszi igénybe – bár ezeknek a pénzügyi háttere egyik helyen sem biztosított.

A kar irányításában, a Dékáni Hivatal vezetésében meghatározó szerepe van a dékánnak, munkáját két dékán-helyettese (általános- és gazdasági) segíti, részletesen szabályozott feladat- és hatáskörökkel. Feladatát növeli, hogy a szakorvosképzésért is a dékán a felelős. Tekintettel arra, hogy a szakorvosképzés, ill. szakirányú szakképzés általában magában foglalja pl. a fogszakorvos és szakgyógyszerész képzést, ennek a feladatnak az ellátása az LB szerint sokkal inkább közvetlen rektor alá rendelő, mint dékáni kompetencia. A *Dékáni Hivatal* kiemelkedő teljesítményt nyújt, sokrétű feladatait szokatlanul kis létszámú munkatárssal (5 fő) látja el. Munkájukat minősíti, hogy 2008-ban ISO 9001:2000 tanúsítványt kaptak. A Hivatal biztosítja a dékán, dékán-helyettesek, bizottsági elnökök titkársági teendőinek ellátását, szervezi és adminisztrálja a kari és bizottsági üléseket és egyben tanulmányi osztály is. Ez utóbbi feladataiban az elektronikus (Neptun-) rendszer segíti. A jelentős számú (~ 3800) hallgató, a támogatott és költségtérítéses képzési formák háromnyelvű adminisztrációját, és a kredit alapú oktatásból eredő sokrétű feladat lebonyolítását az igény miatt két helyütt működtetett, 20 fős tanulmányi csoport látja el. Egyedülállóan a Hivatal a szakorvosképzési ügyeket is intézi, ide értve a kapcsolódó tanfolyamok szervezését is (Szakképzési Csoport). A nagy forgalom és igénybevétel miatt jelenleg 3 helyen működtetnek részlegeket.

A Kari Tanács – a dékán elnökle mellett - a testületi döntéshozatal intézménye.

A szabályzatok a kar honlapján elérhetőek. A *Tanulmányi- és vizsgaszabályzat* lényegét tekintve egységes, egyetemi szintű, ezt a karokra vonatkozó sajátos rendelkezések egészítik ki.

A kar infrastruktúrája a tényleges és tervezett hallgatói létszámokhoz megfelelő, a megvalósult, illetve a folyamatban lévő fejlesztések indokoltak és célszerűek. Az oktatók elhelyezése és megfelelő munkakörülményei biztosítottak, a számítástechnikai háttér kiépült. A racionális szervezeti felépítés ésszerű létszámgazdálkodást és humánpolitikát tesz lehetővé. Az oktatók kiváló felkészültségűek, számuk 700 feletti, közöttük 7 akadémikus, 25 akadémiai doktor, 104 kandidátus és 230 PhD fokozattal bíró oktató. A PhD minősítésük fele (149) nem vezető oktató, ami jelzi a megfelelő utánpótlás-nevelést, amelynek alapját a TDK és a doktori iskolák képezik. Az oktatók kormegoszlása intézetenként változó, általában 30-50 évek közötti. Az elméleti és klinikai ismereteket oktatók számszerű aránya megfelelő, a személyi feltételek azonban a fejlesztési igények, az új munkaidő-irányelvek és a hamarosan bevezetendő minimum-elvárások ismeretében rövidesen elégtelenné válhatnak. A gyakorlatorientált, hatékonyabb képzés, a kisebb csoportokban történő oktatás igénye létszámfejlesztést tenne szükségessé. Erre a kihívásra a jelenlegi finanszírozási körülmények között nem tudtak megfogalmazni megfelelő választ.

A fiatal oktatók szakmai, tudományos előmenetelét segíti a kar vezetése (pl. külföldi ösztöndíjak stb.). Az oktatói kinevezéseknél külön időtábla rögzíti az elvárt szakmai előmenetelt, ideértve a habilitációt is.

A kar oktatási tevékenysége

Leszögezhető, hogy az mindenben és maradéktalanul megfelel a vonatkozó jogszabályi előírásoknak. Az általános orvosképzés intézményi tantervében szerepelnek mindazon szakterületek és témakörök, amelyek elsajátítását a diplomához jutás feltételeként a szak képzési és kimeneti követelményei (KKK) előírják, az arányok is megfelelőek. Sikertült az elméleti-, a preklinikai és a klinikai modul megfelelő arányát kidolgozni úgy, hogy a korábban a rendszerből hiányzó – vagy nem kellő hangsúlyú – tárgyak is programba kerültek (lásd alább).

Az ÁOK-n a magyar nyelvű oktatáson kívül 1983 óta német, valamint 1989 óta angol nyelven is folyik általános orvosképzés. A német nyelvű képzés 2008-tól kiegészült a SE székhelyén kívül, a hamburgi Asclepios Medical School-on – ma már német akkreditációval rendelkező – az általános orvosképzés III-VI. graduális oktatási éveiben (5-12. szemeszterek) folytatott – német nyelvű – klinikai képzéssel.

A kreditrendszer teljes bevezetése – felmenő rendszerben – 3 éve megtörtént és a kreditrendszer igényeinek megfelelő illesztéssel mára már gond nélkül működik. A korábbi minősítéskor feltárt óraterhelés – a szigorló év kivételével – ma 4478 óra oktatási feladatot jelent. A szigorlóév 2000 órás maximális elfoglaltsággal számolva 6500 körüli óraterhelést jelent, amely 1000 órával több, mint a UEMS által megszabott, az eurokonform diploma-kiadáshoz szükséges, minimális 5500 órás terhelés.

Az elmélet és gyakorlat aránya a korábbiaknál kedvezőbben változott az elmúlt években, bár a gyakorlat a klinikai modulban még mindig 60 % alatt van, ami a jövőben javítandó. Erre utalnak a hallgatói vélemények is, az ebbéli elmaradást hangsúlyozták a nemzetközi összehasonlítások említése során. A rezidensek is megfogalmazták – évek óta visszatérően – hogy a végzett magyar orvosok nem érzik kellően felkészültnek magukat a közvetlen betegellátásban, a gyakorlati orvosi tevékenységben, nyugati kollégáikkal való összevetésben. A kérdés azonban úgy is felvethető, hogy az a széleskörű és magas szintű elméleti megalapozottság, amely méltán erőssége a magyar graduális képzésnek, feláldozandó-e a praktikus betegellátás közvetlen igényei miatt. Néhány intézet gyakorlata alapján úgy ítélték, hogy kezdeményezéseik a helyes és követendő utat már kijelölték.

A kurrikulum-reform eredményeként – részint a korábbi MAB javaslatokra támaszkodva – megfelelő helyét alakították ki a biokémia, a klinikai immunológia, a molekuláris genetika és genomika oktatásának. Kedvező változás, hogy a magatartástudomány, a bioetika, a kommunikáció, az orvosi hivatástudatra, az etikus szemléletre és emberiségre való nevelés megfelelő helyet és súlyt kapott az oktatási programban. Elmozdulás történt a fizioterápia és

rehabilitáció, a reumatológia, a geriátria, a nukleáris medicina és infektológia oktatásában és tanszéki kapcsolódásában. Változatlan gondot jelent a *klinikai onkológia* oktatásának szétszórtsága és koordináló tanszéki háttérének kiépítése.

Kedvező, hogy az évek óta húzódó, hiányosságként említett *sebészeti műtéttani*, valamint *klinikai laboratóriumi diagnosztikai* tanszékek kialakítása megtörtént. A korábban a Kóréletani Intézet szervezetében folyó *klinikai laboratóriumi diagnosztika* oktatásának átalakítása során 2009-ben létrehozták a *Laboratóriumi Medicina Intézetet*, amely az egyetemen belüli *klinikai diagnosztikai* tevékenység centralizációját, az oktatási feladatok önállósítását eredményezte, és előkészítette a szakember-utánpótlás, valamint a tudományos tevékenység új alapokra való helyezését. Az egyetemen évtizedek óta hiányzó *Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Intézet* kialakítása is megtörtént, és az új tanszékvezető tájékoztatása szerint számos előnyös cég-kapcsolat, és külföldi támogatás felhasználásával az év folyamán mind a *kurrikulum szerinti graduális*, mind a *posztgraduális képzés* megindulhat. Néhány éve az *Országos Idegsebészeti Tudományos Intézetben* történt változások után az *idegsebészeti oktatás* kikerült a *graduális programból*, így a *sebészi neurológiai kórformák ismertetése* hiányzik. Az intézetet felügyelő megbízott vezető tájékoztatást adott a közeljövő terveiről és a tanszéki funkció, valamint az oktatási feladatok visszaállításáról.

Új kezdeményezés a klinikumban a *kompetenciaszintek meghatározása* és a *kompetencia-alapú oktatás* bevezetésének előkészítése. Ma még az elvárások intézetenként eltérő mélységben lettek meghatározva, és minőségbeli különbségek is fellelhetők az anyagok között. Mindez az oktatás következményének is tartható, hiszen számos oktatott anyag, vagy tankönyv esetében nehezen választható külön a diplomához ill. a szakorvosképzéshez kötötten elvárható ismeretanyag. A kiadott diplomák eurokonformitása igényli a kompetencia-szintek terén is az elvárások pontos és egyeztetett megjelenítését.

Az ÁOK intézeteinek, klinikáinak oktatómunkája túlterjed a karok határain, más karok számára is esszenciális. A karok közt az át-oktatás megszervezése példás.

Magas szintű oktatómunka csak magas szintű kutatómunka bázisán valósulhat meg. A SE ÁOK számos intézetének kiemelkedő tudományos munkája visszatükröződik az oktatás magas színvonalában is.

II.II.2. Minőségbiztosítás és -fejlesztés

A minőségi képzés magas szintű biztosítása érdekében *ISO minősítés* megszerzését szorgalmazták. Ez ideig 5 klinika és 5 intézet rendelkezik MSZ EN ISO 9001:2009 minőségi tanúsítvánnyal. Figyelemre méltó – és minden bizonnyal nem véletlen – hogy ezek azok a szervezeti egységek, amelyek a tudományos publikációs teljesítményük révén is kiemelkedőt nyújtottak.

Az *oktatói tevékenység minősítése* az SzMSz-ben foglaltaknak megfelelően történik, bár az elterjedtsége és a számonkérés még kívánnivalót hagy maga után. Kiemelendő, hogy súlyt helyeznek az oktatói habitus megítélésére és az utánpótlás-nevelésre. Komoly gondot okoz, hogy az oktatási feladatok fokozatos növekedését nem követi az oktatói (klinikus) létszám növekedése. Az oktató-hallgató arány szakterületenként 1:10-15-től 1:6-ig változó volt, elsősorban a *klinikai gyakorlatok* esetén gondolják mind az oktatók, mind a hallgatók ezt kedvezőtlennek. Létszámfejlesztésre nem gondolhattak, a mai körülmények között kiemelendő, hogy a *gazdasági megszorítások ellenére nem volt elbocsátás*. Figyelemre méltó, hogy az állat-kísérleteket korlátozó nemzetközi rendelkezéseket megfelelőképp tudták kezelni. Az intézetek tevékenységének *belső minősítése* – oktatók önértékelése, az oktatás és oktatók hallgatói véleményezése, dolgozói ill. betegelégedettségi vizsgálatok elemzése – vegyes képet mutat. Vannak e téren kiváló képet mutatók (így a meglátogatott *Neurológiai Klinika*), de az akkreditációs anyaghoz csatolt mellékletek alapján ide sorolhatók az *Élettani, Kóréletani, Patológiai* valamint a *Magatartástudományi Intézetek*, a klinikák közül mindkét

Gyermekklinika, Szemészeti Klinika, Belklinikák, I.sz. Szülészeti Klinika. Ezeken a helyeken példaszerű elméleti- és gyakorlati oktatási rendszer, magasra értékelt oktatói tevékenység, jó hallgatói kapcsolat működik. Nem véletlen, hogy PhD programjaik vonzóak a hallgatók számára.

Az oktatás minőségét lényegesen javította az új elméleti oktatási épület, a tantermi informatikai-, és on-line TV-rendszerek kiépítése, az oktatás technikai feltételeinek alapítványi és egyéb forrásokból történő fejlesztése. Ennek ellenére úgy ítélik meg az önértékelésükben, hogy az oktatás kubaturális feltételei – elsősorban a klinikumban – elmaradnak a saját és a kor igényeitől.

Az oktatás eredményességének értékelése részint az anyaghoz csatolt, részletes statisztikai adatokból történt, részint az illusztrációként csatolt, intézeti- és klinikai véleményeket tartalmazó mellékletekből volt megítélhető. Jó gyakorlat, hogy a felmérést 2004 után 4 évvel megismételték, a FIM-et kidolgozták. A hallgatói elégedettségi vizsgálatok számban és gyakoriságban még növelendők. Kedvező tendencia, hogy a magyar és külföldi hallgatók korábbi éles elkülönültsége csökkenően van, gyakoribbak a közös rendezvények és az oktatói véleményezésben az együttműködés.

A hallgatók – elsősorban az idegen nyelvű oktatásban résztvevők – véleménye, hogy mára a kredit-alapú oktatási rend elfogadottá vált és a számukra előnyös elektronikus kapcsolattartás is természetes technika, amellyel legfeljebb a vizsgaidőszakban vannak gondjaik a rendszer túlterheltsége miatt. Hallgatói megítélés, hogy az első két év oktatása kiváló minőségű, és a jelenlegi beosztást mind óraszámában, mind minőségében változatlanul fenntartandó. Ezt a véleményt később a rezidensek is megerősítették. A képzésük ebbéli erőssége tehát mindenki szerint megtartandó. A klinikai tárgyak oktatásánál azonban – a hallgatók egyre szélesedő külföldi gyakorlatainak tapasztalatai alapján – tovább kellene erősíteni az esetorientált, bizonyítékokon alapuló gyakorlati képzést, a kisebb csoportokban történő oktatást. Szóba került, hogy néhány, ma a szakorvosi képzés programjába iktatott képzési formát (skill tréning, fantom gyakorlatok, sürgősségi ellátás, stb.) a szigorlóévben már el lehetne végezteni. Ezzel is erősíthetnék a gyakorlati betegellátás terén való jártasságot, hiszen – amint arra utaltak – a diplomaszertést követően mind a szakképzésbe kerülők, mind az elméleti képzést választók ügyeleti szolgálatot, mentőzést vállalnak fizetésük kiegészítéseként, és itt valóban szembesülnek gyakorlati ismereteik hiányosságával.

A rezidensekkel történt beszélgetésben elsősorban a sok vitát kiváltott, múlt év nyarán megjelent 216/2009. (VI.14.) sz. un. „rezidens rendelet” körül alakult ki elmarasztaló vélemény, és érezhető volt a végkifejlettel kapcsolatos bizonytalanság. Az kitűnt, hogy a rezidens-képviselők milyen felkészültek voltak a hazai és külföldi graduális és postgraduális képzési előírások (elvárások) terén, és ezeknek birtokában tettek valóban megszívlelendő javaslatokat. Elismeréssel nyilatkoztak az egyetemi képzésben bekövetkezett kedvező változásokról, az orvosi kommunikáció, a pályaszocializációs gyakorlat és különféle fantomgyakorlatok, skill-tréningek bevezetéséről. Kiemelték, hogy a hallgatói visszajelzések szerint is kiváló az első két év alapozó oktatási anyaga, míg a IV. évtől a minőség fokozatosan gyengül és átgondolandó a jelenlegi VI. (szigorló) év tematikája, rendje. A minőség-javítást célzó javaslatuk pl. a rövid gyakorlatok kiiktatása, a jelentős adminisztratív terhelés csökkentése, a szakképzésben résztvevőkkel történő rendszeres foglalkozás, a tutor megbecsültségének növelése, a tételes elvárások, előírások teljesíthetőségének biztosítása.

A tanulás-támogatás több szinten történik, mint pl. a rendszeres tanácsadások, ellenőrzések, minősítések és az e-oktatás különféle módozatai. Külön kell említeni az intézményi könyvtár szolgáltatásait, amelyek a gyors fejlesztés révén ma három helyen érhetők el, és imponálóak a hozzáférhető könyv-, folyóirat-állomány számadatai is. Figyelemre méltó a SE előfizetésű 3076 elektronikus folyóirat, valamint, hogy a hallgatói eredmények alapján minősítő tehetséggondozó programok (*Korányi Frigyes Szakkollégium, Kerpel-Frónius Ödön*

Tehetséggondozó Program) komoly szerepet játszanak abban, hogy az arra alkalmasak a TDK-, majd PhD programok felé haladjanak.

II.III. Ajánlások a kar számára

II.III.1. Szervezeti- és működési javaslatok

1. A további kurrikulum-reform során már a közeljövőben növeljék a gyakorlati képzés arányát
2. Az átalakítással párhuzamosan a klinikai képzés oktatási feltételeinek javítására tegyenek lépéseket (kompetencia-alapú oktatás, bizonyítékokon alapuló orvoslás protokolljainak ismertetése, ezeket segítő oktatói anyagok készítése)
3. Készüljön program a klinikai utánpótlás biztosításának feltételeiről
4. A szakirányú szakképzés (szakorvos, szakfogorvos, szakgyógyszerész, klinikai biokémikus, klinikai mikrobiológus, klinikai szakpszichológus képzés) koordinálása kerüljön intézményi hatáskörbe

II.III.2. Minőségbiztosítási, minőségfejlesztési javaslatok

1. Javasoljuk a minőségbiztosítási rendszer elemeinek rendszerben történő működtetését, mivel ez további minőségi garanciákat biztosít az oktatási folyamat számára.
2. Az ISO minősítés megszerzését a karon tegyék általánossá.
3. A tanórák – elsősorban a gyakorlati foglalkozások – tényleges megtartásáról készüljön rögzített dokumentáció.

III. SE Fogorvostudományi Kar akkreditációs értékelése

III.I. Az akkreditációs minősítés

SE Fogorvostudományi Kar	2010/10/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén – 2015. december 31-ig hatályos
---	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a Semmelweis Egyetem **Fogorvostudományi Kara** karként akkreditálható, mert

- több szinten, osztatlan mesterképzésben, doktori képzésben, valamint szakmai továbbképzésben (szakfogorvos, szakorvos) szervez oktatást.
- rendelkezik az oktatott szakon a tudományos sajátosságokhoz igazodó oktatói, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
- a különböző szintű képzésekben összesen felvett hallgatók létszáma az utóbbi 3 tanév átlagában meghaladja az elvárt minimális 200 főt (720 fő)
- a kar állományába kerülő, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma: 47 fő. (A minimálisan elvárt létszám: 40 fő).

A MAB 2006/2/II/1/2/3. sz. határozata szerint a Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karán a **fogorvos-tudományi szakon folyó képzés** – miután az akkreditáció feltételei teljesültek és a megkívánt minőségi képzés biztosított – **feltétel nélkül akkreditálható**. Az akkreditáció 8 évre, 2014. febr. 28-ig szól Ugyanennek a MAB- határozatnak értelmében mind a német-, mind az angol nyelven folyó fogorvosképzés is feltétel nélkül akkreditálható.

Továbbá:

A MAB 2006/2/II/2/2/2. sz. határozata szerint a Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karán a fogorvostudományi szakon folyó képzés a **Kiválósági hely** cím viselésére érdemes, az érvényessége 5 éves időtartamú.

III.II. Működés- és minőségértékelés

III.II.1. Szervezeti- és a működési minőségértékelés

A Fogorvostudományi Kar eddigi 55 tanéve alatt, de különösen az elmúlt 5 évben látványos fejlődést ért el. Jelenleg a karon – 47 „főállású” és 16 részmunkaidős oktató közreműködésével – több mint 750 hallgató tanul magyar, angol és német nyelven folyó képzésben. Vezető oktató munkatársainak egy része oktató tevékenysége mellett nemzetközileg elismert szakember, szakmai kollégium, szakmai egyesület és tudományos testületek tagja.

A Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karának küldetése – összhangban az egyetem küldetésével –, hogy hazánkban élen járjon a fogorvostudományi karok között és Közép-Európában európai rangú betegellátást, fogorvosképzést és kutatómunkát valósítson meg. Mint az ország kiemelkedő fogászati egészségügyi intézménye, törekszik arra, hogy hangsúlyos szerepét megtartsa a fogorvosi szakellátásban, prevencióban, szakorvos képzésben és az élethosszig tartó továbbképzésben. Céljuk a legkorszerűbb fogorvostudományi technikák és technológiák hazai adaptálása, ill. kidolgozása, ezek kipróbálása, bevezetése a mindennapi praxis területén. A kar vezetése elkötelezett, hogy mindezek megvalósításával a fogorvostudományok területén hazánkban tudásközponttá váljék. A Semmelweis Egyetem

keretein belül hozzá kíván járulni a fogorvosi, népegészségügyi, epidemiológiai negatív trendek megváltoztatásához.

A kart a különböző felsőoktatási rangsorokban (HVG, OKM, OFIK) kategóriájában szinte minden tekintetben előkelő helyre sorolják.

A kar oktatási tevékenysége

A kar megalakulása óta számos tantervi reformot hajtottak végre, ennek eredményeként az Európai Közösség által is elfogadott a képzési forma és tartalom. 2003 szeptemberétől a képzés kreditrendszerben történik.

A fogorvos mesterszintű képzési ciklus osztatlan, ötéves, a végzettek fogorvosdoktori diplomát kapnak. Ezt követi a szakorvosképzési (rezidens) időszak, melynek sikeres befejezését követően fogszakorvosi oklevelet kapnak a végzett rezidensek. A szakorvosok számára kötelező, folyamatos továbbképzés is kreditrendszerben valósul meg.

Az ötéves egyetemi oktatás első két évében a hallgatók elsősorban általános alaptárgyakat hallgatnak, ezek valamint az általános orvosi ismeretek elsajátítása a társkarok intézeteiben és klinikáin zajlik. A harmadik évtől, az általános orvosi ismeretek mellett egyre nagyobb szerephez jutnak a fogorvosi tárgyak, s jelentősen megnő a szaktárgyi gyakorlatok száma. A kis csoportokban folyó fogorvosi gyakorlati oktatás eredményeként a végzettek önálló fogorvosi tevékenység végzésére alkalmasak.

A magyar nyelvű képzés mellett jelentős az idegen nyelven folyó képzés is. A korábbi szocialista országokból érkező külföldi hallgatókat időközben felváltották az angol és német nyelvterületről érkezők. Eddig a kar fennállása óta közel 4800 fogorvost képeztek ki, ebből mintegy 800 külföldit, 36 nemzet képviselőiből.

A graduális képzés mellett az utóbbi években jelentős fejlődés történt a szakorvosképzés és továbbképzés területén is.

A 70-es évektől kezdődően számottevő külföldi kapcsolat alakult ki a kar és külföldi egyetemek illetve kutatóhelyek között. Ennek eredményeként számos kollaboráció és jelentős számú tudományos publikáció született. Az oktatás és a kutatás kapcsolata jó, a kar oktatói számos hazai és nemzetközi pályázatban működnek közre (OTKA, ETT, COST, GVOP, MTA, TEVA, NKTH). Hallgatói TDK-s tevékenység nagyobb részben az elméleti intézetekben folyik, de az utóbbi időben, mióta a FOK infrastrukturális helyzete jelentősen javult, egyre nagyobb számban tudnak fogadni klinikai TDK munkára is hallgatókat. Az elmúlt 5 évben közel 180 tudományos diákköri munka készült. Külön kiemelendő a kar egyetlen elméleti intézetének, az *Orálbiológiai Intézetnek* az aktivitása a hallgatói tudományos munka támogatásában. A tanszék vezetőjének érdeme, hogy az Országos TDK Konferencia keretében külön fogorvosi szekciót szerveznek.

A tehetséges, kutatásban érdekelt, végzett fogorvostan-hallgatóknak a SE (ÁOK) *klinikai orvostudományi doktori iskola* keretén belül van lehetőségük a tudományos fokozat (PhD) megszerzésére „fogorvostudományi kutatások” témakörben. A karon folyó doktori képzés eredményei azt mutatják, hogy mind az ösztöndíjas, mind az egyéni felkészülésben megszerzett PhD diplomák száma nőtt, és ugyancsak emelkedő tendenciát mutat az aktív doktoranduszok, ill. az abszolutóriumot szerzettek száma - az elmúlt öt évben összesen 22 doktorandusz szerzett PhD minősítést. A hatályos Felsőoktatási törvény értelmében az oktatói munkakörök betöltéséhez is fontos a doktori képzés megkezdése, ill. a tudományos fokozat megléte, a vezető oktatói utánpótlásnak pedig megkerülhetetlen előfeltétele a tudományos minősítés megszerzése. Az egyedüli alapkutató centrumuk a SE-n az *Orálbiológiai tanszék*, amely bázisként szerepel az alapkutatások kivitelezése és tudományos együttműködés lehetőségeinek bővítése terén.

Az oktatói háttér jelentős gondja a szakképzett és minősített oktatók folyamatos elvándorlása (anyagi érdekeltségből). Sajnálatos módon a kar oktatói közül az elmúlt öt éves periódusban csak két kolléga nyerte el az MTA doktora címet, bár ezen követelmények teljesítéséhez több

oktató közel áll. Ugyanakkor a SE ÁOK-ról „átoktatók” között nagy számban vannak professzorok és az MTA doktorai is.

A megváltozott képzési követelmények minél jobb kielégítését célozták új tantárgyak (*preventív fogászat, az orális diagnosztika és az orális medicina, gnatológia*) bevezetésével, valamint új szervezeti egységek, mint az *Orálbiológiai tanszék* vagy a *Parodontológiai Klinika* megalapításával. Ezek mellett jelentős bővítések és felújítások történtek a régi egységeknél is. Megújult az *Odontotechnikai Tanlaboratórium*, új *Fogtechnikai Laboratórium* létesült, megvalósult a *Szájsebészeti Klinika* rekonstrukciója és megújultak a klinikák berendezései. Új klinikai részleg nyílt a Kútvolgyi Tömbben és a Mária utcában. 2007-ben új épülettel bővült a kar; a *Fogorvosi Oktató Centrum* létrehozásával.

Az új épületbe költöző fogászati klinikák egységes oktatási és betegellátási rendszerben képesek működni. Az oktatás technikai és infrastrukturális háttere kiemelkedő, európai színvonalú.

A Fogorvostudományi Kar gazdálkodása a 2005-2009-es időszakban kiegyensúlyozottnak mondható, bár 2007-ben és 2009-ben a jelentős megszorító intézkedések hatására mind az állományi létszámban, mind az OKM-OEP keretek tekintetében jelentős mértékű csökkentést szenvedett el. Ennek ellenére minden évben csökkenő mértékű szufficittel zárta a pénzügyi évet.

III.II.2. Minőségbiztosítás és –fejlesztés értékelése

A kar felső vezetősége kinyilvánította elkötelezettségét a minőségirányítási rendszer kialakítása és továbbfejlesztése iránt, a minőségfejlesztési munka jelenleg *képzési és minőségbiztosítási eljárás* keretében folyik. Meghatározták a kar minőségpolitikáját, ennek megismertetéséről oktatás keretében gondoskodnak minden szinten. A célok elérésére minőségirányítási terveket határoztak meg, a szükséges erőforrásokat felmérik és biztosítják.

A minőségirányítási tervezéssel törekszenek arra, hogy szervezetük fejlesztése, esetleges átalakítása során minőségirányítási rendszerük aktuális és hatékony maradjon. Elkötelezettségük a nemzetközi és hazai előírások kielégítése mellett a hallgatók és a kezelendő személyek igényeinek maradéktalan teljesítésére is kiterjed. A várható igényeket és elvárásokat felmérik, megfogalmazzák, rögzítik és biztosítják, hogy az érintett területeken a lehetőségeket figyelembe véve ezeket az igényeket ki tudják elégíteni. Ahol ez szükséges, a minőségirányítási eljárásoknak megfelelően a hallgatókkal és a kezelendő személyekkel kezdeményezik az egyeztetéseket, és az egyeztetések eredményét az érintettek tudomására hozzák.

A kar minden klinikájának/tanszékének működésével, minden dolgozójának munkájával szemben alapvető követelmény a vonatkozó jogi szabályozás ismerete és betartása. A vonatkozó jogszabályok figyelése szabályozott módon történik, nyilvántartásuk és a hozzáférés elektronikus ill. nyomtatott módon valósul meg.

A minőségbiztosítás és -fejlesztés egyik elemeként az elmúlt négy évben a kar folyamatos *tantervi reformot* hajtott végre, amelynek kapcsán a korábbi programokat a mai követelményekhez igazította, az EU-s harmonizáció jegyében módosította és finomította. Magyarország Európai Unió taggá válásával ugyanis a fogorvos képzést is érintő jogszabály harmonizációkat kellett foganatosítani. Ezek közé tartozik, hogy 2004-től a fogorvosi működési engedély megszerzése nem kötött szakvizsgához, tehát közvetlenül végzés után a fogorvos önálló munkavégzésre jogosult, gyakorlatilag teljes kompetenciával rendelkezik. Ezért a képzésben egyre inkább előtérbe kerülnek a gyakorlat- és probléma-orientált kurzusok és olyan infrastrukturális változtatásokat vezettek be, amik szintén ezt a célt szolgálják (pl. balkezes kezelőegységek telepítése). Folyamatosan vizsgálják, monitorozzák, hogy mely alapozó tárgy, mely témája szükséges és nélkülözhetetlen egy leendő fogorvos számára, melyikből kell többet kapnia, mint egy általános orvostan-hallgatónak, és mely témákat lehet redukálni a felesleges túlterhelések elkerülése végett. A fogorvosi preklinikai és klinikai

modulban az egyes tárgyak tematikája folyamatosan nyomon követi a biomedicinában és ezen belül a fogorvostudományban bekövetkezett szemléletváltozást és technikai haladást. Végeredményben a két lépésben végrehajtott kurrikulum reformmal fogorvos képzésüket a jelenleg érvényben levő KKK-nak megfelelővé tették

Az oktatás hallgatói véleményezése

Az egyetemi szabályozásnak megfelelően működik. A magalapozott hallgatói véleményeket a kar és a tanszékek vezetői, valamint a véleményezésben érintett oktatók hasznosítják. A kari vezetés és a kari HÖK együttműködése pozitív. A szabályzatok ismeretében az érdekvélemények jól strukturáltak, tevékenységüket a jogszabályi előírásoknak megfelelően végzik.

A hallgatói teljesítmény mérése

Az ismeretellenőrzési módszerek a szokásosak, a mérőszámok (kreditpontok és osztályzatok, szakdolgozatok minősítése, záróvizsgák eredménye, oklevelet és fokozatot szerzők aránya) megfelelően jelzik a hallgatói teljesítményeket. Már a vizsgák előtt is vannak információik a hallgatók tudásáról, hiányosságairól (pl. versenyen nyújtott teljesítmény stb.), ezt a konzultációk során figyelembe veszik. A hallgatók vizsgán nyújtott teljesítménye alapján döntenek a szükséges módosításokról (pl. egyes témakörök hangsúlyozottabb oktatásáról a következő szemeszterekben). Értékelik a vizsga érdemjegyeket. A kari összesítő adatok módját adnak a társ klinikák osztályzatainak összehasonlítására, melyet Kari Tanácsban megvitatnak és elfogadnak, klinikán belül pedig az egyes oktatók által adott érdemjegyek összehasonlítása történik meg. Kiugró eltérések esetén vizsgálják azok okát, törekednek a reális, esélyegyenlőséget biztosító, azonos mércét alkalmazó hallgatói teljesítmény-értékelés elérésére. A vizsgán számonkért anyagokról, ill. az ajánlott irodalmakról (jegyzet, könyv, előadások, gyakorlatok stb.) az egyetem hallgatói tájékoztatójában ill. a honlapon informálnak. Az angol és német nyelvű képzésben diplomát szerzett hallgatóknak sikere van Európában és a végzetek anyaországában. Az EU országaiba visszatért volt hallgatóik legtöbbje egy éven belül elhelyezkedett, és azokban az országokban, ahol licencvizsgálathoz kötött a diploma elfogadása (pl. Izrael) a legtöbb hallgató a vizsgát már elsőre sikeresen abszolválta. A magyar nyelvű képzésben végző hallgatók elhelyezkedési lehetőségei nem megfelelőek, ezért jelentős az országot elhagyó/külföldön munkát vállaló fogorvosok száma.

Az oktatói minőségbiztosítás, teljesítményértékelés

A tanszékek oktatói munkájukat a szemeszter folyamán folyamatosan értékelik, az aktuálisan felmerülő oktatási kérdéseket a tanulmányi értekezleteken, megbeszéléseken megvitatják. A hallgatók a szemeszter vége felé egy „hallgatói elégedettség” kérdőívet töltenek ki név nélkül, amelyben lehetőségük nyílik az előadók, ill. a gyakorlatvezetők munkájának értékelésére. A kérdőív összeállítása, értékelése a Semmelweis Egyetem 112/2003 (XI. 27.) ET „Az oktatói munka hallgatói véleményezéséről” tárgyú szabályzata szerint történik. Az értékelések eredményét (verseny-eredmények, vizsga-eredmények), az oktatói kar közösen megvitatja, a szükséges következtetéseket levonja. A tanszékvezető folyamatosan nyomon követi beosztott oktatói tudományos tevékenységét, publikációs jegyzékét és figyelembe véve a hallgatók oktatói minősítését, értékeli munkatársai tevékenységét és ennek alapján határozza meg a karrier-fejlesztés szempontjait. A feladatok végzéséhez szükséges szellemi állomány a FOK-on jelenleg adott. Ezt biztosítja a kar saját oktatói állománya, valamint az ÁOK egyes orvosi tárgyakat előadó, illetve gyakorlati oktatást végző oktatói. A kar vezető oktatói gárdája, az adjunktusok, docensek és professzorok tudományos szakmai képzettsége magas színvonalú, publikációs tevékenysége jelentős, a fogorvostudomány területén országosan kimagasló, de csak kisszámú az a második generációs adjunktusi, docensi oktatói kör, amely 3-6 éven belül könnyedén átveheti elődei helyét a tanszékek élén. Amennyiben az életpálya kilátásai a felsőoktatásban, de különösen az

egészségügyi felsőoktatásban nem javulnak, akkor a jelenlegi vezető oktató gárda nyugállományba vonulásával jelentős úr támad a SE FOK-on és a fogorvosi felsőoktatásban általában. A fogorvosi tárgyak oktatásában a kar saját vezető oktatói legfeljebb két tárgyat jegyeznek és minden tárgy oktatását docens, ill. professzor látja el. Egy-egy klinika több, részben egymásra épülő fogászati tárgyat is oktat. A kar oktatóinak több mint 60%-a „főállás”-ban foglalkoztatott, azonban a fiatalabb oktatók körében gyakori a négyórás részállás. Az oktatók terhelése jelentős.

Az oktatás és kutatás kapcsolata

A kar eddigi (impakt faktórral is jellemzett) tudományos teljesítménye legnagyobb részben külső, hazai vagy külföldi kollaboráció és tanulmányutak révén született. A helyszűke, a nagy oktatási terhelés az elmélyült klinikai tudományos munka rovására megy. A jelenlegi fogorvoskari klinikai körülmények csak klinikai vizsgálatokat, bizonyos új fogászati anyagok, gyógyszerek és gyógyhatású szerek kipróbálását ill. új terápiás módszerek bevezetését teszik lehetővé. Ezek a típusú munkák alig hozhatnak nemzetközileg konvertálható közleményeket.

A szakterületből fakadóan a PhD munkák jelentős része a SE Klinikai orvostudományi doktori iskola *Fogorvostudományi programja* keretében születik, de határterületeket érintve előfordulhat más doktori iskolába leadott értekezés is. Mivel a munkák jelentős része klinikai területet érint, ezért ezeket az oktatók könnyen tudják integrálni a mindennapos oktatásba. A kar oktatói közül az elmúlt öt éves periódusban hatan habilitáltak, két kolléga nyerte el az MTA doktora címet, (bár a doktori követelményeknek több oktató is megfelelne, vagy közel áll ennek teljesítéséhez). Ebben az évben 2 oktató habilitációja várható. Az elmúlt öt évben 22 doktorandusz szerzett PhD minősítést.

A kar hallgatói TDK-s munkájukat nagyobb részben az elméleti intézetekben folytatják, de az utóbbi időben mióta a FOK infrastrukturális helyzete jelentősen javult, egyre nagyobb számban tudják fogadni klinikai TDK munkára is a jelölteket.

2005-2009. között a kar oktatói 24 tankönyvet, 93 idegen nyelvű, 167 magyar nyelvű közleményt írtak. A 166 külföldi és 247 magyar aktív kongresszusi részvétel kiemelkedőnek mondható, 15 hazai és 9 nemzetközi kongresszus szervezésében vettek részt. Elnyert hazai (ETT, OTKA, OM, TEVA) és nemzetközi (RS-MTA, NKTH, NKTH-A-STAR) pályázataik száma 17 (ebből 16-nak a témavezetője a kar oktatója).

A tudományos teljesítmények értékelésére évente sor kerül.

Az egyes klinikák oktatói a saját területükön jellemzően szakmai műhelyeket hoznak létre, amelynek tagjai nem csak az adott klinika munkatársaiból kerülnek ki, hanem országosan, ill. adott esetben nemzetközileg is az adott terület reprezentánsaival közösen történik

A FOK Kari Tanácsának megfelelő összetétele biztosítja a hatékony érdekképviseletet az egyetemi vezetésben. A kar vezető oktatói részt vesznek az egyetem bizottságaiban, illetve országos hatáskörű testületek munkájában. (MAB, EFSZT, Fog- és szájbetegségek szakmai kollégiuma, Magyar Orvosi Kamara, MOK Fogorvosi Tagozata, Országos Fogászati és Szájsebészeti Szakfelügyelet).

A kar nemzetközi kapcsolati rendszere igen jó, több egyetemi kétoldali egyezményt írtak alá az elmúlt években, (pl. University of British Columbia, Faculty of Dentistry, Kanada; Steibens Hochschule, Berlin). A hallgatói cseregyakorlatok terén 7 ország 21 egyetemével van szerződésük.

Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

Az elmúlt öt éves periódusban a kar oktatói nagy számban jelentettek meg tankönyveket és szakkönyveket, ennek jelentős részét a Semmelweis Kiadó, kisebb részét a Medicina Kiadó gondozásában. Több általános orvosi tárgy előadója megírta a fogorvostan hallgatók számára készült jegyzetét (Szemészet, pszichiátria). Kiemelt figyelmet szentelnek a szakkollégiumok munkájára, annak érdekében, hogy a tehetséggondozást elősegíteni és támogatni tudják.

A kar épülete el van látva WiFi rendszerrel, amely révén a hallgatók az épület bármely pontjából felmehetnek az internetre. A kari könyvtár megfelelő színvonalú, illetve a könyvtáron keresztül a világon megjelenő fogorvosi folyóiratok 90%-a elektronikusan, PDF formátumban elérhető, letölthető.

A hallgatók részére kollégiumi férőhely biztosítható. Az egyetemen belül biztosított sportolási lehetőség megfelelő, amellyel a hallgatók egyre nagyobb számban élnek.

Belső információs rendszer

A kar belső információs rendszere szervesen épül az egyetem rendszerére; egyetemi honlap, azon a FOK külön honlapja, amelyen megtalálhatók a szervezeti egységek adatai és az oktatással kapcsolatos információk. Legtöbb oktatási egységük itt közzé teszi a teljes előadási tematikát, az előadások hand-outját. A kart érintő jelentősebb döntések az Összoktatói Értekezlet és a Kari Tanács tudtával – és a jogszabályi előírások szerint esetlegesen – jóváhagyásával történik. Az eredményekről a kari vezetés ezeket a grémiumokat tájékoztatja, szóban a Kari Tanácsüléseken és az Összoktatói Értekezlet ülésein. Minden klinikán heti rendszerességgel, vagy még sűrűbben, tartanak vezetői értekezletet, amely alkalmas információáramlásra, kétoldalú kommunikációra. Ezekon túl a kar honlapja, és amennyiben az egész fogorvostársadalmat érinti valamilyen döntés, akkor a tudományos (*Fogorvosi Szemle*), és szakpolitikai folyóiratok (*Magyar Fogorvos*) felhasználhatók. A honlapot rendszeresen frissítik, minden intézetnek van honlap-felelőse.

A tanulmányi ügyek intézése a NEPTUN rendszeren keresztül valósul meg, megkerülhetetlen a tantárgyak, valamint vizsgaidőpontok meghirdetése, a vizsgára történő jelentkezés, ill. a vizsga eredmények közzélése tekintetében. Emellett a Neptun rendszer lehetőséget biztosít a hallgatókkal történő elektronikus kommunikációra is.

Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A kar oktatói rendszeresen vesznek részt egészségtudományi fórumokon, szerepelnek a médiában. Ezeket az utakat használva van lehetőség a nyilvánosság tájékoztatására. A nyilvánosság tájékoztatásakor a szakmai vezetők nem csak az egyetem véleményét képviselik, hanem - mivel országos szervezetek vezetői is egyben – szakmai állásfoglalásokat fogalmaznak meg. Olyan esetekben, amikor az egyetem nevében nyilatkozik a kar egyik munkatársa az egyetemi szabályzat értelmében a Marketing Igazgatósággal egyeztetve kell ezt megtennie.

III.III. Ajánlások a kar számára

Kívánatos lenne

1. A minőségbiztosítási rendszer rendszerszintű működtetésének megvalósítása, amely további minőségi garanciákat biztosít az oktatási folyamat számára.
2. A főállású oktatók, a kiscsoportos oktatásban résztvevő gyakorlatvezetők számának lehetőség szerinti növelése.
3. A betegellátó oktatási tevékenység során felhasználható anyagok-, eszközök- bővítése.
4. A testnevelés kurzusok tanrendi módosítása (kurzusok ne épüljenek egymásra).
5. A rendszeresített és technológizált elégedettségvizsgálat bevezetése.
6. A publikációs adatbázis kialakítása.
7. A különböző kari és nem kari elméleti intézetek közötti kollaboráció bővítése.
8. A vezető oktatók habilitációjának szorgalmazása (olyan életpálya modellt kell eléjük tárni, hogy napjainkban is érdemes legyen az akadémiai pályát választani, hogy idővel az adott szervezeti egység vezetői kvalitásai kialakulhassanak).
9. A már meglévő nemzetközi szakmai együttműködések és kapcsolataik javítása, új kutatási kapcsolatok kiépítése.

10. Az egyre romló finanszírozási rendszerben a kar anyagi stabilitásának megőrzése, a zavartalan és magas színvonalú oktatás és betegellátás biztosítása. Olyan új források feltárása, amelyek pótolják a csökkenő OM, OEP és a külföldi hallgatók tandíjából származó forrásokat.

IV. SE Gyógyszerésztudományi Kar akkreditációs értékelése

IV.I. Az akkreditációs minősítés

SE Gyógyszerésztudományi Kar	2010/10/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén – 2015. december 31-ig hatályos
---	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a Semmelweis Egyetem **Gyógyszerésztudományi Kara** karként akkreditálható, mert

- több szinten, osztatlan mesterképzésben, doktori képzésben, valamint szakgyógyszerész-képzésben és szakmai továbbképzésben szervez oktatást.
- rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
- a kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ez alapján az egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése.
- a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma a 2009/2010-es tanévben meghaladta a minimumként elvárt 200 főt (**600 fő**)
- a kar állományában teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma: **56 fő**. (A minimálisan elvárt létszám: 40 fő)

A **MAB 2006/2/II/1/3/3. sz. határozata** szerint a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán a **gyógyszerésztudományi szakon folyó képzés** – miután az akkreditáció feltételei teljesültek és a megkívánt minőségi képzés biztosított – **feltétel nélkül akkreditálható**. Az akkreditáció 8 évre, 2014. febr. 28-ig szól Ugyanennek a MAB- határozatnak értelmében az angol nyelven folyó gyógyszerészképzés is feltétel nélkül akkreditálható.

Továbbá:

A **MAB 2006/2/II/2/3/1. sz. határozata** szerint a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán a gyógyszerésztudományi szakon folyó képzés a **Kiválósági hely** cím viselésére érdemes, az érvényessége 5 éves időtartamú.

IV.II. Működés- és minőségértékelés

IV.II.1. Szervezeti- és a működési minőségértékelés

A Gyógyszerésztudományi Kar küldetésnyilatkozata pontosan fogalmazza meg miért is szükséges a modern társadalom számára a gyógyszerész-képzés, feladatai a mai kor igényeit tükrözik. Ezek teljesítéséhez hagyományosan a SE Általános Orvosi Karával és az ELTE TTK egységeivel működik együtt - valamennyi fél legnagyobb megalégedésére. Ennek folytatása a jövőben is kívánatos, a szakmai előnyök mellett a pénzügyi szempontok is ezt támasztják alá.

A kar vezetési rendje az egyetemi SzMSz és a kari szabályzatok előírásainak megfelelő, a dékán munkáját dékán-helyettesek segítik, a munkamegosztás indokolt és jól működik.

A kar oktatási tevékenysége

A hallgatói létszám a graduális képzésben éveken keresztül stabil, a végzett hallgatók aránya kb.75%. Ez a jó arány más felsőoktatási intézményekhez hasonlítva az osztatlan képzés fennmaradásának köszönhető.

A kar alaptárgyi képzésének jó minősítője az, hogy a végzett hallgatók a biomedicinális és természettudományi doktori iskolákban is kiválóan megállják a helyüket. A Semmelweis Egyetemen a doktori iskolák nem a karokhoz rendelve, azokon átívelnek, ez korszerű és elismerten sikeres.

A posztgraduális képzésben résztvevők száma a 2007/2008. tanévtől radikálisan csökkent, a központi finanszírozás jelentős csökkentése miatt. A korábban évi ~100 fő szakgyógyszerész helyett most 20-30 fő végez.

A kar oktatóinak tudományos minősítettségi aránya kiemelkedően jó, a tudományos fokozattal rendelkezők száma a SE ezen karán a legmagasabb, valamennyi intézet igazgatója akadémiai doktori címmel rendelkezik. Ez a magas szintű szakmai elvárás tükröződik még a Hallgatói Önkormányzati tagok esetében is, hiszen valamennyi HÖK tag kiváló tanulmányi eredményt tud felmutatni. A GyTK tudományos eredményei, publikációs adatai országosan is és a Semmelweis Egyetemen belül is kiemelkedőek.

A kar törekszik széleskörű kapcsolatot kiépíteni a hazai gyógyszeripar szereplőivel és nemzetközi szintű együttműködéseket olasz, francia egyetemekkel. Az ipari kapcsolatok erősítése előnyös az infrastruktúra fejlesztéséhez szükséges anyagi támogatás szempontjából, míg a hallgatók számára lehetőséget nyújt a nyári gyakorlatok révén az ipari gyógyszerészetbe való betekintésre. Egyértelműen megfogalmazódott, hogy nagyobb teret és több időt kellene biztosítani a képzés során a „patikán kívüli világ” azaz az ipar, a klinikum és a hatóságok területén végezhető, gyógyszerészek által betölthető munkakörök bemutatására.

A GyTK szervezeti egységei a kar költségvetési keretein belül decentralizáltan gazdálkodnak. A kar nagyon megérezte a 2007/2008. tanévtől életbe lépő, az Egészségügyi Minisztérium által kiadott rezidensi keretszám drasztikus, 90%-os csökkentését, ez jelentős bevételecsökkenést eredményezett. Ugyanakkor élnek a szakképzési támogatás formájában befolyó pénzeszközök adta lehetőségekkel.

A „Hőgyes tömb”-i infrastruktúra állapota nem méltó a karon folyó magas színvonalú oktató és kutató munkához, az ellátott, szakmailag és társadalmilag is fontos, hasznos feladatokhoz.

A kar műszerezettsége mindazonáltal megfelel a mai, modern elvárásoknak, igényeknek. Ez azért is fontos, mert az innen kikerülő, végzett gyógyszerészek technikai, technológiai tudása így felelhet meg a gazdasági élet szereplői által támasztott követelményeknek.

IV.II.2. Minőségbiztosítás és -fejlesztés értékelése

A Semmelweis Egyetem vezetésének döntése alapján a GyTK-ra is bevezették a minőségirányítási rendszert, és az MSZ EN ISO 9001:2009 szabvány követelményeinek kell eleget tenni. Egyelőre egy intézet, az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézete tanúsította tevékenységét. A jövőben ennek kiterjesztése szándékukban áll és el is várható.

Az egyetemen működő MSZ EN ISO 14000:2005 környezet központú irányítási rendszer a GyTK-ra is kiterjed. Ez fontos és remélhetően segíti elérni azt a célkitűzést, miszerint a „a GyTK törekszik a dolgozók számára a lehető legkisebb környezeti kockázatot jelentő munkahelyeket, munkakörülményeket biztosítani”. Ehhez a *legfontosabb lépés a „Hőgyes Tömb” eddig nem felújított részeinek átalakítása a kor igényei szerint.*

Tervezik a GyTK Dékáni Hivatalának oktatásszervezési tevékenységére kidolgozandó szabványos követelményrendszer kialakítását is. Az eddig is jól működő oktatási tevékenységet ez még magasabb színvonalra emelheti.

Az oktatás és az oktatók minőségbiztosítása

A kar gyógyszerész képzési programja összeállításában törekszik figyelembe venni a munkaerőpiac igényeit, tudja, hogy ma már nemcsak a patika a felvevő piac, hanem az ipar, kereskedelem, államigazgatás, hatóságok is. Az oktatásban a szorosán vett szakmai tárgyak aránya 43%, és az előadások/szemináriumok aránya közel 50-50%. Ennek ellenére a munkaerőpiac visszajelzése és az egyetem oktatói véleményükben hangsúlyosan megfogalmazzák, hogy a gyakorlati képzésnek jóval nagyobb arányt kellene képviselni. Ehhez gyakorlati lehetőség, laboratórium vagy üzem, tehát infrastruktúra, nagyobb anyagi ráfordítás és másfajta időbeosztás szükséges, a további fejlődéshez ez elengedhetetlen. Eddig is sokat tett ennek érdekében a kar és a továbbiakban is – pl. a gyógyszeripar támogatásával – még újabb fejlesztések, vagy az ipar szereplőivel együttműködések szükségesek. A gyakorlatorientált képzést segítené elő, ha a kötelező nyári gyakorlatok, illetve a záróvizsga előtti gyakorlat nem csak gyógyszerházakban, hanem ipari vagy egyéb intézményekben is folyhatna.

A kar rugalmasságát tükrözi, hogy az elmúlt két évben éppen a hallgatók igénye alapján jelentősen (50%) megnövekedett a szabadon választható tárgyak száma. Ez jó kezdeményezés abban a tekintetben, hogy a hallgatók széles területről kaphatnak jól megalapozott tudást (receptúra, kozmetológia, innováció, ipari gyógyszerészet)

Szem előtt tartják az inter- és multidiszciplinaritás elvét, ez a képzés területén az oktatók „átoktatási” tevékenységében nyilvánul meg, közös kutatási projektek vannak az ELTE, a SE és számos más hazai egyetem között. Fontos ez a posztgraduális képzés területén is, hiszen a szakgyógyszerész számára a klinikai tudás, ismeretek is szükségesek. A GyTK-án folyó gyógyszerészképzésben oktatói tevékenységet a SE ÁOK, a GyTK, valamint az ELTE TTK oktatói végeznek (*megjegyzést ld. az I.III.1.3. és a IV.III.6. pontokban*). Az életkorfa alapján az oktatók egyharmada 50 év fölötti, és több mint 50 %-a 35 év alatti. Ez megnyugtató, azonban éppen a 30-40 év közötti oktatók vannak a legnagyobb csábításnak kitéve, hogy más területen, nagyobb anyagi elismerést kapjanak. Tehát nagyon fontos az oktatók megtartása, illetve az utánpótlás kinevelése. Ebben nemcsak a GyTK, de valamennyi SE kar egyformán érdekelt.

Az oktatási leterheltség igen nagy, több mint 100 óra/oktató évente, csak a magyar nyelvű oktatásban! Ez a szám még tovább nő az angol nyelven is folyó képzés következtében, hiszen gyakorlatilag teljes az átfedés a kétnyelvű oktatás oktatói között. Külön ki kell emelni az oktatói utánpótlás kérdését, mint feladatot. Sajnálatos, de nem vonzó ma már széles körben az egyetemi oktatói „karrier”, különösen a fiatalok vannak kitéve az „elszívásnak”. Pedig a jövőhöz tehetséges fiatal/középkorú oktatók kellenek! Hallgatói igényként merült fel, hogy az intézetvezető egyetemi tanárok nagyobb mértékben vegyenek részt az oktatásban, vizsgáztatásban. Ez részben példamutatás, részben az oktatási leterheltség jobb elosztása, illetve az oktatási tevékenység és a vizsgák súlyának növelése céljából is hasznos lenne.

Az egyetem és így a GyTK informatikai infrastruktúrája folyamatos fejlesztés alatt áll. Szándék a hallgatói elégedettség mérésében is az informatikai háttér, de a tapasztaltak szerint ebben még van mit javítani, az informatikai fejlesztés személyi és informatikai szakmai feltételeit biztosítani kell

A karon folyó kutatás és fejlesztés magas színvonalú, sikeres és tükröződik az oktatásban is. Mutatja ezt a rendkívül sikeres Tudományos Diákköri tevékenység, valamint a SE karokon átívelő, jól működő doktori iskolai rendszere is, ahol különböző doktori iskolákban sok gyógyszerész van jelen, feltehetően a jövő kutatóit nevelik ki.

A GyTK gyógyszergyárakkal való kapcsolata intenzív. Ennek hozadéka jelentkezik anyagi támogatás, K+F együttműködés tudományos eredmények formájában. Továbbá a hallgatók számára új információ, illetve elhelyezkedési lehetőséget jelenthet. A kar jól él az ipar adta lehetőségekkel, a nyári gyakorlatok megvalósításával, szakdolgozati témák közös

kialakításával, gyógyszeripari cégek meglátogatásával. Az ipar szereplői bátorítanak a még szorosabb együttműködést.

A kar nemzetközi együttműködése szerteágazó. A képzés nemzetközi szinten is elismert, az 1988-ban megkezdett angol nyelvű képzés színvonala magas. A kimeneteli eredmény első sorban attól függ, mely országokból jönnek hallgatók. Elképzelhető, hogy német nyelvű képzésre is volna igény.

Tanulás-támogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A GyTK, a SE más karaihoz hasonlóan könyvtári sport és szabadidős szolgáltatásokat nyújt a hallgatóknak. A kollégiumi ellátás is biztosított, azonban a színvonal nem megfelelő, távol áll az EU-s elvárásoktól. Új kollégium létesítését tervezik, ez viszont olyan anyagi terheket jelentene, amely a fiatalok által nehezen teljesíthető. Mindenképpen szükséges a kompromisszumos megoldás megtalálása; megfizethető és élvezhető körülmények, de nem szállodai színvonal.

A tehetséggondozás intézményes megvalósulása érdekében hozta létre a Semmelweis Egyetem a Kerpel-Fronius Ödönről elnevezett programot, alapítványok (Semmelweis Alapítvány, Aesculap Alapítvány, Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány) létesültek, melyek hatékonyan és etikusan működnek és lehetőséget nyújtanak a tehetséges hallgatók támogatására.

Az egyetemről kikerült gyógyszerészek végzés utáni elhelyezkedéséről, életútjukról csak véletlenszerű információk vannak. Javasolt egy diplomás pályakövető rendszer kialakítása (informatikai fejlesztés).

Belső információs rendszer

A karon egy főállású, főiskolai végzettségű informatikust alkalmaznak. A karon meglévő informatikai rendszerek SAP, NEPTUN, MedSol működtetése így nehéz. Külön feladat, hogy mind folyóiratokhoz, mind szabványokhoz és szakmai anyagokhoz elektronikus hozzáférést kell megfelelő számban biztosítani.

Nyilvánosság

A kar honlapja naprakész, jól lehet tájékozódni, jól strukturált. A szükséges információk megtalálhatók. A folyamatos figyelés és frissítés figyelhető meg.

Az angol nyelvű képzés bár megterhelő, de a nemzetközi ismertség és elismertség szempontjából jelentős. Példamutató előrelépést tettek az előző akkreditáció óta a munkaerőpiaci lehetőségek hallgatók számára történő megismertetésében. A kötelezően illetve szabadon választható tantárgyak palettája jelentősen bővült. Ez teszi lehetővé, hogy a végzett hallgatók a gyógyszerárban, gyógyszeriparban, kutató intézetben vagy akár az államigazgatásban és hivatalokban is megállják helyüket a képzettségüket illetően.

IV.III. Ajánlások a kar számára

1. Az *oktatók terhelését* ajánlatos tovább csökkenteni (talán vendégoktatók bevonásával)
2. Fokozandó az intézetvezető egyetemi tanárok részvétele az oktatásban, vizsgáztatásban
3. Az elméleti és gyakorlati képzés arányát a továbbiakban is a *gyakorlat irányában* érdemes növelni
4. A további fejlődés alapfeltételeként feltétlenül szükségesnek és kiemelt fontosságúnak tartjuk a „*Hőgyes Tömb*” modernizálását.
5. Ajánlott annak elérése, hogy a hallgatók a záróvizsga előtti *gyakorlati időt* ne csak gyógyszerárban, hanem az *iparban vagy hatóságnál is* lefolytathassák (törvényi szabályozás változtatását igényli!)
6. Ajánlott és racionális hallgatói igény, hogy a tanrend kialakításakor nagyobb figyelmet fordítsanak arra, hogy a hallgatóknak az órák, foglalkozások különböző helyszíneire való

utazásával eltöltött ideje csökkenjen. A partner oktatási intézmény, az *ELTE*, a probléma megoldásában is partnerséget jelzett. Ezen kívül szükséges az intézmények közötti „átoktatás”-t jogszabály szerinti formában (*közös képzés*) folytatni és jelezni.

V. SE Egészségtudományi Kar akkreditációs értékelése

V.I. Az akkreditációs minősítés

SE Egészségtudományi Kar	2010/10/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén – 2015. december 31-ig hatályos
---	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a Semmelweis Egyetem **Egészségtudományi Kara** karként akkreditálható, mert

- több szinten (alapképzés, mesterképzés, doktori képzés), valamint szakirányú továbbképzésben, felsőfokú szakképzésben és felnőttképzésben is szervez oktatást.
- rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
- a kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a Kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ez alapján az egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése.
- a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma az utóbbi 3 tanév átlagában meghaladja a minimumként elvárt 200 főt (a továbbképzések hallgatói nélkül is kb. **1100** fő)
- a kar állományában teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma: a 134 oktatói, ill. tanári munkakörben foglalkoztatottból **108** fő. (A minimálisan elvárt létszám: 40 fő)

V.II. Működés- és minőségértékelés

V.II.1. Szervezeti- és a működési minőségértékelés

A SE Egészségtudományi Karának küldetése – összhangban az egyetem küldetésével – a lakosság lehető legjobb egészségi állapotának és jóllétének elérése magas szintű egészségügyi képzések és kutatások nyújtásával. Biztosítja hallgatói számára az átfogó, több tudományágra kiterjedő egészségügyi ismeretek magas szintű elméleti és gyakorlati elsajátítását, emellett oktatói számára olyan szellemi műhely, amely folyamatosan választ keres az egészséggel kapcsolatos globális kihívásokra.

A kart a különböző felsőoktatási rangsorokban (OFIK Felvi-rangsor, Népszabadság Felsőoktatás 2007.) többnyire a kategóriájában első helyre sorolják. Az OFIK 2009-es rangsora alapján a SE Egészségtudományi Kara a hallgatók megítélése alapján nem csupán a legszínvonalasabb intézmény, hanem kimagaslóan az. Szintén az OFIK 2009-es rangsora szerint a szakjain szerzett diplomák belföldi értéke a második helyre, külföldi pozíciója viszont egyértelműen az első helyre juttatta kart.

Szervezeti egységei három fő csoportba tagolhatók: oktatási, funkcionális és szolgáltató. A három szervezeti egység-csoport között – tekintettel arra, hogy mindhárom terület elengedhetetlenül fontos a működésben – szoros együttműködés valósul meg. A kooperációban rendelkezésre álló intézményesített fórumok elsősorban a Kari Tanács, a

Vezetői értekezlet, a Kari Tanács különböző bizottságai hivatottak ezt a kapcsolatformát fenntartani és működtetni

A kar oktatási tevékenysége

A kar az egészségtudományi területen az *alap* (BSc) és *mester* (MSc) szintű *képzésben, felsőfokú szakképzésben, szakirányú továbbképzésben és felnőttképzési* formában résztvevő hallgatók oktatásának, a karhoz tartozó intézetek, tanszékek valamint egyéb oktatási-szervezeti egységek életének, a karon folyó tudományos munkának és továbbképzésnek összefogó szervezeti-igazgatási kerete. Eddigi 35 tanéve alatt, de különösen az elmúlt tíz évben látványos fejlődést ért el. Jelenleg 16 szakon (szakirányon) – 134 oktató, és számos neves óraadó tanár közreműködésével – több mint 3000 hallgató tanul az intézményben. A karon oktató munkatársak egy része oktató tevékenysége mellett nemzetközileg elismert szakember, szakmai kollégiumok, szakmai tudományos testületek tagja.

A karon az elmúlt időszakban évente kb. 50 fő kapcsolódott be a Tudományos Diákköri munkába, melynek eredményéről az évente megrendezésre kerülő Kari TDK Konferenciákon átlagosan elhangzó 25 előadás tanúskodik. Az előadások száma az elmúlt 5 évben csökkenő tendenciát mutatott, elsősorban azért, mert az OTDT megváltoztatott irányelvei miatt a levelező hallgatók egy része előtt bezárult ez a lehetőség. Ugyanakkor a szakmai színvonal évről évre egyre magasabbnak mutatkozik. 2008-ban a Semmelweis Egyetem Doktori Tanácsa jóváhagyta az "Egészségtudományok" doktori programot, amelyet a *Patológiai tudományok* Doktori Iskola fogadott be. A SE doktori képzésében így az Egészségtudományi Kar új önálló programmal van jelen, részt vehetnek a munkában más karok oktatói és hallgatói is. Az egészségtudományok - a természettudományok mellett - jelentős mértékben alkalmazzák a társadalomtudományi kutatási módszereket is.

Az oktatói és tanári munkakörben folyamatos fiatalodás figyelhető meg. Csökken a nyugdíj mellett foglalkoztatottak száma, legtöbb oktatójuk életkora a 35 és 50 év közé esik. Ez a fiatalodási folyamat hozzájárul ahhoz, hogy teljesíteni tudják az oktatókkal szemben támasztott megnövekedett követelményeket. Az oktatókkal ellentétben az adminisztratív, ügyviteli, gazdasági, kiegészítő munkakörben foglalkoztatottak átlagéletkora emelkedő tendenciát mutat.

Az idegen nyelven folyó képzések programjai minden esetben igazodnak a magyar nyelven folyó curriculumokhoz. Ugyanakkor figyelembe veszik azt, hogy a forrás-, illetve célországok szakmai nyilvánossága milyen elvárásokat fogalmaz meg a végzett szakemberekkel szemben. Amennyiben saját curriculumuk lehetővé teszi, ezen követelmények teljesítésének feltételeit beépítik az idegen nyelven folyó képzésekbe, illetve megteremtik e követelmények teljesíthetőségének opcióit. Az utóbbi időben ennek megfelelően alakították angol nyelvű gyógytornász képzésük szakmai gyakorlatának óraszámát, illetve a szakmai idegen nyelv oktatásának formáját. A hallgatók nagyon pozitívan nyilatkoztak mind az oktatás mind az oktatók tekintetében. A nyelvi képzések kiemelkedőek, hasznosak a kötelező szakmai nyelvi kurzusok.

A karon a legnagyobb értékű beruházás a szimulációs laboratórium kialakítása volt 2009-ben. A labor nem csak az ETK, hanem a SE többi hallgatójának képzéseire is rendelkezésre áll. Jelenleg a kar infrastruktúrája irigylésre méltó, a világ minden egyetemén megállná a helyét.

Az oktatói kar tudományos teljesítménye

A kar oktatói által összeállított tudományos dolgozatok impakt faktora évente **25-35**, amely jóval kevesebb, mint a nagy hagyományú orvoskar, vagy gyógyszerészkar teljesítménye. Mindazonáltal ez a produktum is elegendő lenne évi 4-5 PhD értekezés megvédésére. Ezzel összhangban áll – de egyetemi szinten szerény teljesítmény – hogy az egészségtudományi

doktori programban eleddig csak 8 PhD hallgató szerzett fokozatot. Ez a kutatási irány szükséges, perspektivikus és tovább támogatandó.

Dicséretes ugyanakkor, hogy a karon folyó oktató és tudományos munka elismeréseként 19 oktató összesen **52 nemzetközi szervezetben** képviseli a kart. Kiemelendő, hogy ezek közül mintegy 12 szervezetben elnöki és elnökségi tisztséget, valamint 6 nemzetközi folyóirat szerkesztőségében bizottsági tagságot töltenek be.

Gazdasági működés

A kar az egyetem által központilag meghatározott és szabályzatokban lefektetett pénzügyi, gazdasági és adminisztrációs keretek között végzi gazdálkodási feladatait. Decentralizált gazdálkodási jogosítvánnyal és keretekkel rendelkezik, és felel e keretektől történő felhasználások szükségességéért, a körültekintő gazdálkodásért, a keretek betartásáért. A kar elmúlt öt évi gazdálkodása a számára jóváhagyott költségvetési keretek és egyéb saját források keretein belül realizálódott, gazdálkodásukban a stabilitást folyamatosan biztosították, minden költségvetési évet pozitív egyenleggel zárva. A kar életében a 2004-es év jelentős fordulópont, hiszen az elhelyezési gondjait megoldó „Vas utcai” új oktatási épület átadása után jelentős és átfogó fejlesztési folyamat vette kezdetét. A fejlesztések megvalósítását nagyban elősegítette az egyetem részéről a kar számára biztosított önálló gazdálkodási jogosultság, valamint a saját bevételi források növelésére irányuló erőteljes törekvések. Az elmúlt öt-hat évben a majdhogynem változatlan mértékű – külső gazdálkodási környezet negatív hatásait nem ellensúlyozó – költségvetési támogatási keretek mellett a kar saját bevételi forrásai folyamatos emelkedő tendenciát mutattak. Ezen források bevonásával a jelzett időszakban több százmillió forintot fordíthattak számítástechnikai-oktatástechnikai eszközök, szakmai gépek beszerzésére, oktatási és kollégiumi épületeink felújítására, karbantartására, korszerűsítésére, megfelelő infrastrukturális feltételeket teremtve a fő feladatát jelentő oktatás elvárt színvonalának biztosításához.

V.II.2. Minőségbiztosítás és -fejlesztés értékelése

A kar vezetése a minőséget széles körűen értelmezve, vezérlő szempontnak tekinti az intézmény munkájában. Mindenekelőtt, mint szakmai kiválóságot értelmezi, s azt a hallgatók, az oktatók és a háttérintézmények munkájának mutatójaként kezeli.

Minőségstratégiája, minőségcéljai és a minőségcélok kapcsolata a küldetéssel és jövőképpel megfelelő, korszerű és előremutató elemei például:

- az egészség és a jóllét multidiszciplináris felfogása és ennek képviselete az oktatásban és a kutatásban, innovatív és átfogó egészségtudományi képzés és kutatás
- egészségfejlesztő-, illetve beteg-központú oktatás, törekvés arra, hogy a hallgatók a képzést befejezve európai szintű kompetenciákkal rendelkezzenek. Probléma-alapú oktatás, mely a hallgatókat a gyakorlati összefüggések felismerésére, megértésére, megtanulására ösztönzi, továbbá elősegíti probléma-megoldó készségeik fejlesztését. Az elméleti és gyakorlati ismeretek mellett az egészségtudományi hivatástudat és az egészségtudatossággal kapcsolatos felelősségvállalás kialakítása a hallgatókban
- magas szintű, szakemberek által irányított tudományos diákköri munka, hallgatói mobilitás biztosítása az alapképzésből a mesterképzések, majd a doktori képzések felé,
- fejlett infokommunikációs rendszerek alkalmazása az oktatás minden fázisában,
- együttműködés a Semmelweis Egyetem többi karával és a klinikai gyakorlólhelyekkel, és nemzetközi együttműködések, külföldi hallgatók fogadása, nemzetközi kihelyezett képzések indítása,
- folyamatos oktatói továbbképzés: jól képzett és motivált, innovatív, együttműködő oktatói testület felelős a hallgatók egészségtudományi előrelépéséért,

- a végzett hallgatókkal történő folyamatos kapcsolattartás révén az egészségügyi szakdolgozók és diplomás egészségügyi szakemberek folyamatos továbbképzése, az egészségügyi szakdolgozói presztízs növelése
- a szakmaközi egészségtudományi együttműködések és a munkacsoportokban folyó tanulás és munka rendszerszintű megközelítése
- részvétel és kezdeményező szerep a hazai és az Európai Unió egészségtudományi normák és politikák kialakításában és képviselésében. Egészségtudományi válaszok kidolgozása a globális egészségügyi kihívásokra az oktatás és a kutatás területén,

A kar megfelelő színvonalon működteti minőségirányítási rendszerét. Rendszeresen végez hallgatói elégedettségméréseket, melyet értékkel, elemez, s visszacsatol az érintettekhez (hallgatók, oktatók). A hallgatók – képviselőiken keresztül – részt vesznek a Kari Tanács munkájában, így a kart érintő lényeges döntések meghozatalában.

Bevezetik az egyéni teljesítményértékelés rendszerét, ami a teljesítmények összemérhetőségét is tudja majd biztosítani. Az oktatói teljesítményértékelés kritikus területe az oktatói minősítettségi arány szintje, aminek intenzív növelésére komoly erőfeszítéseket tesz a kar vezetése. A minőségirányítási rendszer dokumentumai a látogatás során bemutatásra kerültek. A kari erőforrásokkal való gazdálkodás jó, bár az oktató – nem oktató arány majdnem 1:1, és a korfa is javítandó.

V.III. Ajánlások a kar számára

1. Ki kell alakítani a kar keretében a posztgraduális képzés intézményes rendszerét.
2. További erőfeszítéseket kell tenni az elitképzés támogatására.
3. Jövőbeni feladat az oktatók és egyéb munkakörben dolgozók arányának optimalizálása.
4. Tovább kell folytatni az oktatói kar fiatalítási folyamatát.
5. Tovább kell erősíteni azt a megkezdett fejlesztést, amelyben az egyik fő cél a modern, tudományos gondolkodás kialakítása, melyhez hatékonyan működő, színvonalasan felszerelt laboratóriumok szükségesek.
6. A tudományos fokozat-, ill. címszerzések (PhD, MTA doktora) ösztönzése
7. Fejleszteni szükséges a kar K+F tevékenységét, valamint bővíteni kell azoknak a körét, akik a jelentősebb alap kutatási, alkalmazott kutatási (K+F) eredményeket, szabadalmak oktatásba átvitt eredményeit megismerik, alkalmazzák.
8. Az átoktatási tevékenység elszámolási rendjének fejlesztése és alkalmazása.

VI. SE Testnevelési és Sporttudományi Kar akkreditációs értékelése

VI.I. Az akkreditációs minősítés

SE Testnevelési és Sporttudományi Kar	2010/10/VIII/1. SZ. MAB HATÁROZAT A A kar akkreditációja – az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelés esetén – 2015. december 31-ig hatályos
--	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. tv. egyes rendelkezésének végrehajtásáról szóló 79/2006. Korm. rend. 5. sz. mellékletének a karalapításra vonatkozó előírásai, illetve a MAB akkreditációs követelményei alapján a Semmelweis Egyetem **Testnevelési és Sporttudományi Kara** karként akkreditálható, mert

- több szinten (alapképzés, mesterképzés, doktori képzés), valamint szakirányú továbbképzésben szervez oktatást.
- rendelkezik az oktatott szakokhoz, azok számához, a tudományági sajátosságokhoz igazodó oktatói-, kutatói állománnyal, valamint az annak megfelelő infrastruktúrával.
- a kar magába integrálja a különböző képzési szinteken folyó szakokat és az egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek a kar jellegéhez illeszkedő szervezeti egységeit. Ez alapján az egyetemen biztosított a képzések közös vagy hasonló szakterületei oktatásának szervezése.
- a különböző szintű képzésben összesen felvett hallgatók létszáma az utóbbi 3 tanév átlagában meghaladja a minimumként elvárt 200 főt (**1900 fő**)
- a kar állományában teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma: **115 fő**. (A minimálisan elvárt létszám: 40 fő)

VI.II. Működés- és minőségértékelés

VI.II.1. Szervezeti- és a működési minőségértékelés

A Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kara 2000-ben alakult három felsőoktatási intézmény – a Semmelweis Orvostudományi Egyetem, a Hajnal Imre Egészségtudományi Egyetem és a Magyar Testnevelés Egyetem – integrációját követően. Az integrációt megelőzően több szervezeti formában léteztek jogelődjei: a Magyar Királyi Testnevelési Főiskola (1925-1945), a Magyar Testnevelési Főiskola (1945-1989), és a Magyar Testnevelési Egyetem (1989-2000), melynek közismert rövidítése a TF volt és maradt. A 90-es évek elején a magyar felsőoktatásban bekövetkezett változások következtében az MTE-n is növekedett a hallgatói létszám, új szakok kezdtek meg működni, angol nyelven is indult képzés, és 1997-ben elnyerte a tudományos fokozat megszerzésére irányuló képzés jogát (PhD-képzés).

A SE Testnevelési és Sporttudományi Kara alapvetően az alábbi küldetést fogalmazza meg:

- a testkultúra társadalmilag jelentős területeinek magas szintű művelése, az ezen alapuló, a társadalom igényeinek megfelelő, tudományos ismereteken nyugvó szakemberképzés;
- valamint a nemzet érdekeivel összhangban hozzájárulás a népegészségügy aktuális problémáinak megoldásához.

Az alapítás évétől az intézményben mintegy 80 magyar olimpiai bajnok szerzett diplomát. Olimpiai, világ- és Európa-bajnokok egész sora koptatta és koptatja ma is a „TF” padjait. Díszdoktoraik között tudhatják a nemzetközi sportdiplomácia és a sporttudomány jeles képviselőit.

A kar szakemberei a kiterjedt egyetem-ipar kapcsolatnak köszönhetően, és mert oktatói aktív szerepet játszanak az itthoni és nemzetközi területeken a fizikai aktivitás, a sport és a testnevelés fejlesztése ügyében, a pontosan fel tudják mérni a jövőbeli igényeket és elvárásokat.

A legfőbb döntéshozó szerve a Kari Tanács, elnöke a dékán. Összetételét az egyetemi szervezeti és működési szabályzata, és a kar működési rendje úgy szabályozza, hogy a testületben a kar valamennyi szervezeti egységének vezetője helyet kap, majdnem mindannyian szavazati joggal. A Kari Tanács és a dékán döntéseinek meghozatalát hivatottak segíteni a kar különböző bizottságai, és a dékáni (vezetői) értekezlet. Ez utóbbi heti rendszerességgel tartja üléseit, míg a bizottságok szükség szerint, vezetőjük összehívása alapján. A bizottságok feladat- és hatáskörét az egyetemi és a kari szabályzatok határozzák meg. Állandó bizottság vezetője csak a Kari Tanács szavazati jogú tagja lehet, e munkacsoportok tevékenységükről a Kari Tanácsnak számolnak be.

Az egyetemi Szenátusban a kar 3 fő oktatóval valamint egy hallgatóval, így összesen négy fővel képviselteti magát. A kari vezetés szisztematikusan törekszik arra, hogy a magyarországi szakmai szervezetekkel napi szinten ápolja kapcsolatait, képviseleti tagsága van a következő szervezetekben:

- testkulturális képzéssel foglalkozó felsőoktatási intézmények szakmai kollégiuma, ahol a TF dékánja az elnöki pozíciót foglalja el.
- a TF dékánja állandó meghívott tagja a Magyar Olimpiai Bizottságnak.
- a kar dékánhelyettese a Magyar Sporttudományi Társaság titkára.
- további kari szakemberek a saját területükön együttműködnek a különböző sportszakmai szervezetek bizottságaiban, sportági szakszövetségek munkacsoportjaiban. A kezdetek óta van a MAB sporttudományi ügyekben (is) kompetens szakbizottságában egy TF-es egyetemi tanár tag.

A kar oktatási és kutatási tevékenysége

A kar állami feladatként ellátott alaptevékenysége

- a sporttudománynak, mint interdiszciplináris tudományterületnek és a humán-kineziológiának a művelése, valamint az egészségtudomány, elsősorban a prevenció fejlesztése;
- testnevelési és sportszakemberek alap- és továbbképzése az oktatás teljes vertikumában (idegen nyelven is), a posztgraduális szintű képzésben doktoranduszok képzése;
- működési támogatásból fedezett, a képzési terület szakjainak diszciplínáihoz kapcsolódó tudományos kutatás, fejlesztés és tudományszervező tevékenység.

A „TF”, mint az egykori Magyar Testnevelési Egyetem utóljára 1989/90-ben élvezhette egy nagyberuházás előnyét (kollégiumi felújítás). A 2000-es integráció után megnyíló intézményi fejlesztési pályázatokon a több kar eltérő súlya és érdekei következtében, nem a Testnevelési és Sporttudományi Kart helyezték a prioritási lista élére a Semmelweis Egyetemen, amikor egy felsőoktatási intézmény csak egy pályázattal indulhatott kiemelt fejlesztési projekteken. Más Európai Unió források pedig a vidékfejlesztés célzott pályázati rendszerével ismét esélytelenné tették a Kar forrásbővítését. További hátrány, a szinte bármilyen típusú és szintű pályázati lehetőségek sikertelen kihasználása terén az, hogy a TSK által képviselt szakmai és tudományos terület, mint „sport” gyűjtőszó egyszerűen nem jelenik meg a pályázható témák között.

A vizsgált időszakban az oktatás személyi feltételei sem javultak, a folyamatosan bővülő főiskolai és egyetemi, majd később az alap- (BSc), és mesterszintű képzési programokon a szintén bővülő hallgatói létszám miatt az oktatók óraterhelése és szakdolgozat vezetési feladata radikálisan megnőtt. Mindeközben az osztott képzéshez szükséges dokumentumok

elkészítésében is részt vettek és mivel éveken át nem volt két egyforma évfolyam, más volt a mintatanterv, az oktatásszervezők és a tanulmányi osztály feladataiból is bőven jutott az oktatóknak. Mindez, és a feltételrendszer romlása kihatással volt az oktatás minőségére is: teremhiány lépett fel, kevesebb idő maradt a megszokott oktatói és tanszéki feladatokra, a felkészülésre, a kutatásra, és legfőképpen: munkaerejének újratermelésére.

Jelenleg az új képzési struktúrában a karon a sporttudományi képzési terület mind a négy alapképzési szakán (*testnevelő-edző, humánkineziológia, rekreáció és egészségfejlesztés*, és a *sportszervező*), valamint 4 nem tanári mesterszakon (*sportmenedzser, szakedző, humánkineziológia és rekreáció*) és 3 tanári mesterszakon (*testnevelő-, gyógytestnevelő- és -egészségfejlesztő-tanár*) folytat képzést.

A *bolognai képzési rendszer* értékváltást hozott a TF szakjaiban és a végzetek lehetőségeiben. Eddig a végzett hallgatók 80%-a egyszakos volt, mostantól a tanári szak csak 2 szakos lehet a 2005. évi Ftv. szerint, és tanárképzés csak mesterszinten folyik. Ettől drágább lett a rendszer, mert 5 és fél évet kell tanulni ehhez a képesítéshez. Az alapszak értéke még nem ismert, egyelőre a sporttársadalom megítélése szerint nem sok, bár érdemi tapasztalat nincsen, hiszen 2009. júniusban végzett az első 3 éves alapszakos (BSc) testnevelő-edző (iskolai tanári munkavállalási jogosítvány nélkül, ám minden más sport és rekreációs sporttevékenységet vezethet fiataloknak, illetve alacsonyabb, vezetési feladatokkal nem járó munkakörökben helyezkedhet el).

A SE egyetemi struktúrájában (hasonlóan az amerikai Graduate School rendszeréhez) a doktori képzés nem az egyes karokhoz rendelt, hanem azokon átívelő egyetemi doktori iskola keretében, 9 tudományági doktori iskolában folyik. Az 5., a Sporttudományi Doktori Iskola azt a szakterületet fedi le oktatási, kutatási és tudományos értelemben, amelynek legfőbb művelője hazánkban a SE Testnevelési és Sporttudományi Kara, Magyarországon egyedülként képezve ebben a tudományágban a tudományos utánpótlást.

A 15 évvel ezelőtt FEFA pályázatokon nyert műszerállomány egy ideig hozzásegítette a kutatókat, hogy nemzetközi elismerésben részesítsék a magyar sporttudományt egy adott területen. A működési költségekre és korszerűsítésre már nehezen volt bevonható forrás, ugyanakkor új kutatási területek felé tudott lépni a kar, ahol jelenleg ismét világszínvonalú eredmények születnek (pl. Spiroergometriai Labor, Agyélettani Kutató Labor, Sportpszichológiai labor és a Molekuláris Biológiai és Biokémiai Labor).

A tudományos eredmények két téren mutatkoznak; a magyar élsportot, vagy utánpótlás sportot közvetlenül támogató TF laborok és kutatói közreműködésében a nagy nemzetközi eseményekre való felkészülésben, valamint az ott elért sikerekben. Ez utóbbit illetően köztudott, hogy a sikeres egyéni vagy csapatszereplések is szakmai csapatmunka eredményei. A magyar csapatok pszichológia és sport/terhelés-élettani méréseit, felkészítését a TF tanszékein és laborjaiban végzik, és sportorvosi munkát is évtizedeken át a TF oktatói láttak el az épek és a paralimpiai sportokban is. Az évtizedek óta tartó szoros együttműködés ténye és az eredmények, sikerek összekapcsolása a TF munkájával ma már legfeljebb szakmai körökben köztudott, az oktatás és sportpolitikai szereplőinek körében sokkal kevésbé. Ez lehet a nem túl eredményes intézményi kommunikáció következménye is.

Mindazonáltal az egyetemi integrációs és a nemzetközi partnerekkel való együttműködés minőségi ugrást hozott az alapkutatási kérdésekben. Laboratóriumi fejlesztések valósultak meg és egyre több lett a magyar és külföldi partnerekkel támogatást nyert kutatási pályázat még a „sportos” témája miatt korábban többször elutasítottak közül is. Ezen kutatások eredménye - a tudományos dolgozatok, publikációk mellett - számos újítás és szabadalom.

Személyi feltételek

A kar egy kampuszon, egységes oktatói-kutatói karral rendelkezik, amely a „pincétől a padlásig” a testkultúra, a legszélesebb értelemben vett sport minden szakirányát és minden szintjét gondozza, műveli, oktatja, és kutatja, miközben a nemzeti és nemzetközi sportfejlesztési programokból egyaránt kiveszi a részét.

2008-ben megtörtént a kar közalkalmazottainak életkor szerinti felülvizsgálata. 2009. január 1-től megkezdték azoknak a munkavállalóknak a felmentését, akik betöltötték a 62. életévüket és nincs tudományos fokozatuk, illetve akik tudományos fokozattal rendelkeznek és a 65. életévüket betöltötték – az egyetemi tanárok kivételével. Ez az intézkedés 2009-ben 11 oktatói és 17 egyéb besorolású álláshelyet érintett, 2010-ben 2 oktatói és 4 egyéb besorolású, 2011-ben 2 oktatói, 1 kutatói és 6 egyéb besorolású álláshelyet érint. Tehát 3 év alatt az oktatók – kutatók 20%-ának, az egyéb besorolású közalkalmazottak 24%-ának szüntetik meg a közalkalmazotti jogviszonyát.

Folyamatosan törekszenek az oktatói állomány fiatalítására. 2008-ban az oktatók kor szerinti megoszlása egyenetlen volt. A legfiatalabbak alacsony száma nem meglepő, hiszen a legtöbb belépő már a doktori iskola elvégzése után kezdi meg egyetemi pályafutását. Ahogy ezt a következő korosztály teszi: manapság a 30-34 évesek számítanak pályakezdőnek a kitolódott képzési időszak miatt. Viszont feltűnő kevesen maradtak a 35-39 éves korosztályból, mert többen nem tudták teljesíteni a tudományos fokozatszerzési elvárást. Ennek okait is vizsgálják a most formálódó stratégiai tervben. A legtöbben a 40-44 évesek közül oktatnak-kutatnak a karon, ami kedvező jelenség és – bár a 2009. szeptemberben elvégzett dolgozói elégedettségmérés nem támasztotta alá - a kar vezetése mindent meg is tesz annak érdekében, hogy a humánpolitika eszközeivel továbbra is építeni lehessen rájuk. A felmérést követően elkészült kari intézkedési terv egyik pontja ezt a problémát próbálja kezelni.

Az egyetem-ipar kapcsolat a magyar testkultúra és sport területén erős és ennek köszönhető, hogy olyan gyorsan reagált a várható munkaerő piaci változásoknak.

Nemzetközi kapcsolatok

A TSK nemzetközi kapcsolatrendszer a 80-as évek közepétől fokozatosan kiteljesedett, a volt szocialista országok egyetemei mellett az Amerika Egyesült Államok intézményeivel is kialakultak a kapcsolatok (1989: megállapodás a Pennsylvania-i Slippery Rock Egyetemmel). Ezzel kezdetét vette egy hosszú folyamat, amely Magyarország EU-s programokban való részvételéig a világ számos országára kiterjedt. A nemzetközi együttműködésekben részt vevő hallgatók és tanárok komoly nemzetközi tapasztalatra tettek szert, pl. az alábbi kiemelt szakmai szervezetekkel való, intézményi szintű kétoldalú kapcsolatok révén:

- European Network for Sport Sciences, Education and Employment (ENSSEE)
- European Observatoire of Sport Employment (EOSE)
- Nemzetközi Olimpiai Bizottság, Olimpiai Szolidaritás „Scholarship for Coaches” program
- The European Olympic Committees EU Office, Brussels

Az éves mérleget vizsgálva a kar jelenleg veszteséges, az eredmények leginkább közép- és a hosszú távon mutatkoznak majd, ha társadalmi elismerést kap az egészséges életmód megalapozása, a morális és jellembeli nevelés, a hasznos időtöltés, a közösség összekovácsolása, a csapatformálás és működtetés, és végül, de nem utolsósorban a világon a legtöbb egy lakosra jutó Európa-, világ- és olimpiai bajnokok kinevelése, valamint a következő edző- vagy testnevelő-generáció felnevelése.

VI.II.2. Minőségbiztosítás és -fejlesztés értékelése

A kar megfelelően működteti a minőségirányítási rendszerét. A 2010-es kari minőségbiztosítási és fejlesztési munkaterv tartalmazza mind a dolgozói, oktatói-kutatói és a hallgatói elégedettségmérés elemeket, mind az egyetem minőségirányítási rendszeréhez való illesztés feladatait is.

A tanév végi jelentések új szerkezetének a kialakítása is a pontosabb teljesítmény megítélés szándékát fejezi ki. A látogatás során megállapítható volt a hallgatók részvétele a hallgatói elégedettségmérés végrehajtásában, értékelésében. A karon látott oktatói-kutatói terhelési adatlap kidolgozottsága, parametrizálása jó mintául szolgálhat a többi kar számára is. Ez a terhelési adatlap módot ad arra, hogy egyrészt a munkaigényességhez, másrészt pedig a munkatársak teljesítményét egymáshoz is tudja viszonyítani a kar vezetése, s az ösztönzésben is jól használható. A kar esetében a társadalmi hatás nagyságrendje jól érzékelhető, s a diplomás pályakövetési rendszer bevezetése gördülékenyen történik. Az egyik legfontosabb minőségi cél a minősített oktatók arányának növelése.

VI.III. Ajánlások a kar számára

1. Szakmai-gazdasági munkával el kell érni, hogy a kar ne működjék anyagilag veszteségesen.
2. A diplomás pályakövetési rendszert (DPR) minél gyorsabban, komplett módon ki kell építeni.
3. Tovább kell erősíteni azt a megkezdett fejlesztést, amelyben az egyik fő cél a modern, tudományos gondolkodás kialakítása, melyhez hatékonyan működő, színvonalasan felszerelt laboratóriumok szükségesek.
4. Erősíteni kell azt a tendenciát, hogy a kar társadalmi tőkét, elismertséget kovácsoljon sportszakmai irányú sikereiből.
5. Magyarországon a TF egyedülként képezi a sporttudomány tudományos utánpótlását a SE Sporttudományi Doktori Iskolájában. Ezen belül erősíteni érdemes a tudományos kooperációkat az orvostudományi és egészségtudományi kutatási területekkel.

„Karközi” intézetek

Egészségügyi Menedzserképző Központ, Nyelvi Kommunikációs Központ, Mentálhigiéné Intézet, Egészségügyi Informatikai Fejlesztő és Továbbképző Intézet.

A karközi intézetek működése a létrehozásukat indokló céloknak megfelelő volt, s hasznosan szolgálták az intézmény egészét. Ugyanakkor részben az eredmények, részben a közszolgálati területen a képzés növekvő igényei felvetették egy új egészségügyi közszolgálati kar létrehozásának a szükségességét. Részben a hagyományos tudományterületi felosztás védelmében, részben az interdiszciplináris tudományok dinamikus fejlődésének biztosítása érdekében világszerte általános tendencia a modern felsőoktatási szemléletben az interdiszciplináris kurrikulum-szegmens rokon szakterületek szerinti társítása és önálló kari vagy más nagyobb struktúrákba való integrálása is. Ezen tendenciáknak való megfelelés és a Semmelweis Egyetem továbbfejlesztése érdekében az egyetem szenátusa a 2008. május 29-i, 62/2008-as határozatában arról döntött, hogy új egészségügyi közszolgálati kart alapít. A 2010-ben megvalósult elhatározás, az új Egészségügyi Közszolgálati Kar magja az eddig igen magas szinten működő és kiváló eredményeket felmutató Egészségügyi Menedzserképző Központ, de magába integrálja az alapképzés, mesterképzés, doktori képzés, továbbá felsőfokú szakképzés, szakirányú továbbképzés szintjein folyó menedzsment, informatikai és közszolgálati szakokat, illetve a Semmelweis Egyetem más képzéseinek alapozó, szakmai törzsismeretköreinek fenti tárgykörökbe tartozó szervezeti egységeit. A SE önértékelésének elkészítésekor és benyújtásakor az új kar még nem kezdte meg működését, ezért nem kerülhetett az akkreditációs eljárás alá. A fejlesztés azonban ígéretes és eredményesnek ígérkezik.

A karba integrálandó képzések eddig javarészt karközi együttműködés keretében valósultak meg, részben az ÁOK biztosítja őket. Érintett szakterületek:

- egészségügyi menedzsment (intézményi irányítás (mikro-szint), ágazati igazgatás (makro-szint))
- kormányzati menedzsment (önkormányzati menedzsment, NGO menedzsment)
- oktatás menedzsment (közszolgálati informatika, technológia és innováció menedzsment)
- egészségügyi informatika
- egészségügyi ügyvitelszervezés
- eHealth és telemedicina
- közszolgálati társadalom-, és lelki egészségfejlesztés
- szociális munka
- mentálhigiénés lelkigondozás és közösségfejlesztés
- mentálhigiénés és szervezetfejlesztő továbbképzés
- lelkigondozó továbbképzés
- tereptanár képzés (Szociális és lelkigondozó)
- pedagógus szakvizsgára felkészítő továbbképzés

Függelék

A Semmelweis Egyetemen folyó képzések (a 2009/2010-es tanévben)

Általános Orvostudományi Kar - képzési terület: *orvos és egészségtudomány*
tudományterület: **orvostudományok**

alapképzés (BSc):

egészségügyi szervező (N, 7 félév)

mesterképzés (MSc):

általános orvos (osztatlan, N, 12 félév, magyar, angol és német nyelven)

a BME- n, a SE-vel közös képzésben indított mesterképzés: *egészségügyi mérnök* (N, 4 félév)

!!! Ez a BME képzése, a 2009-es Felsőoktatási Felvételi Tájékoztatóban nincs jelezve, hogy a SE-vel közös képzés!!!

Fogorvostudományi Kar - képzési terület: *orvos és egészségtudomány*
tudományterület: **orvostudományok**

mesterképzés (MSc):

fogorvos (osztatlan, N, 10 félév, magyar, angol és német nyelven)

Gyógyszerésztudományi Kar - képzési terület: *orvos és egészségtudomány*
tudományterület: **orvostudományok**

mesterképzés (MSc):

gyógyszerész (osztatlan, N, 10 félév, magyar és angol nyelven)

Egészségtudományi Kar - képzési terület: *orvos és egészségtudomány*
tudományterület: **orvostudományok**

alapképzések (BSc):

ápolás és betegellátás - *ápoló szakirány* (N, L, 8 félév)

- *dietetikus szakirány* (N, E, 8 félév)

- *gyógytornász szakirány* (N, magyar és angol nyelven, L, 8 félév)

- *mentőtiszt szakirány* (N, E, 8 félév)

- *szülésznő szakirány* (N, L, 8 félév)

egészségügyi gondozás és prevenció - *népegészségügyi ellenőr szakirány* (N, L, 8 félév)

- *védőnőszakirány* (N, 8 félév)

orvosi laboratóriumi és képképző diagnosztikai analitikus

- *képképző diagnosztikai analitika szakirány* (L, 8 félév)

- *optometria szakirány* (L, 8 félév)

mesterképzés (MSc):

táplálkozástudományi (N, 4 félév)

egyéb képzések:

szakirányú továbbképzések

addiktológiai konzultáns (L, 3 félév)

akut betegellátó (L, 3 félév)

klinikai és kórházüzemeltető szakmérnök (L, 4 félév)

egészségügyi projektmenedzser hegesztő (L, 3 félév)

wellness szakmenedzser (L, 3 félév)

felsőfokú szakképzés

csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó
felnőttképzések
diétás szakács (E, 600 óra), élelmezésvezető (E, 1200 óra)
fogászati asszisztens (E, 1200 óra),
gyógyszertári asszisztens (E, 1200 óra), gyógyszerkiadó szakasszisztens (L, 1200 óra)
gyógymasször (E, 2000 óra), masször (E, 2000 óra), sportmasször (E, 2000 óra)
látszerész és fotocikk-kereskedő (E, 2000 óra)
mentőápoló (E, 1200 óra), sürgősségi szakápoló (E, 1200 óra)

Testnevelési és Sporttudományi Kar - képzési terület: sporttudományi

tudományterület: **társadalomtudományok**

alapképzések (BSc):

humánkineziológia (N, 6 félév)
rekreációs szervezés és egészségfejlesztés (N, L, 6 félév)
sportszervező (N, L, 6 félév)
testnevelő-edző (N, L, 6 félév)

mesterképzések (MSc, MA):

egészségfejlesztés tanár (N, 5 félév, L, 2-5 félév)
gyógytestnevelő tanár (N, 5 félév, L, 3-5 félév)
humánkineziológia (L, 4 félév)
rekreáció (N, L, 4 félév)
sportmenedzser (N, L, 4 félév)
szakedző (L, 4 félév)
testnevelő tanár (N, 5 félév, L, 2-5 félév)

egyéb képzések:

szakirányú továbbképzések

sportpszichológia (L, 4 félév)
lovaskultúra oktató (L, 4 félév)
preventív mozgásterápia (L, 2 félév)

A SE doktori képzései (PhD) – az orvostudományok, természettudományok és társadalomtudományok tudományterületekről

Elméleti orvostudományok Doktori Iskola (elméleti orvostudományok)

Gyógyszertudományok Doktori Iskola (gyógyszerészeti tudományok)

Klinikai orvostudományok Doktori Iskola (klinikai orvostudományok)

Mentális egészségtudományok Doktori Iskola (egészségtudományok, klinikai orvostudományok)

Molekuláris orvostudományok Doktori Iskola (biológiai tudományok, elméleti orvostudományok, klinikai orvostudományok)

Patológiai tudományok Doktori Iskola (elméleti orvostudományok, klinikai orvostudományok)

Sporttudományok Doktori Iskola (sporttudományok)

Szentágotthai János Idegtudományi Doktori Iskola (elméleti orvostudományok, klinikai orvostud.)

Az LB tagjai:

Elnök: Muszbek László, az MTA r. tagja, egyetemi tanár, Debreceni Egyetem OEC

Tagok:

Bodosi Mihály, DSc, egyetemi tanár, SZTE ÁOK

Kovács L. Gábor, az MTA I. tagja, egyetemi tanár, PTE ÁOK

Márton Ildikó, DSc, egyetemi tanár, DE FOK

Pellioniszné dr. Paróczai Margit, PhD, emberi erőforrás igazgató, Richter Gedeon Nyrt

Veresné dr. Somosi Mariann, PhD, egyetemi docens, dékánh., ME GTK

Szűcs Gabriella, *HÖOK delegált*, PhD hallgató, PTE

A látogatás MAB referense: **Ruff Éva**

A látogatás időpontja: 2010. április 26-27.